ԿԶ 60-121-62

Ազգ
armenian daily
2 ԱՊՐԻԼ 2002 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 60 (2505)

2013

Այա Սոֆիան նորից Սոֆիայի տաճար դարձնելու նախաձեռնությունը մնաց իբրեւ «խելագար արկածախնդրություն»

ԱՆԿԱՐԱ, 1 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Եվրախորհուրդը չի ընդունել որոշ պատգամավորների՝ «Այա Սոֆիան» կրկին եկեղեցու վերածելու առաջարկը: Եվրախորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի փոխնախագահ եւ այդտեղ թուրքական ներկայացուցչության ղեկավար Ուլուչ Գյուրքանը հայտարարել է, որ իտալացի խորհրդարանական Վադիմ Տուղարի եւ 27 խորհրդարանականների ստորագրած առաջարկը բացարձակ մեծամասնությամբ մերժվել է խորհրդարանական վեհաժողովում: Ըստ թուրքական «Զաման» թերթի, նա նշել է, որ, բրիտանացի եւ հունգարացի խորհրդարանականների աջակցությունը ստանալուց հետո, թուրքական պատվիրակության ջանքերի շնորհիվ այդ նախաձեռնությունը մնացել է ընդամենը մի «խելագար արկածախնդրություն»:

ԿՈՎԿԱՍՅԱՆ ՔԱՌՅԱԿ

Սոչիում Պուտինը մեկ անգամ եւս ընդգծեց Ադրբեջանի եւ Վրաստանի տարածքային ամբողջականության հարգումը

«Մենք պետք է վերջ տանք ինքներս մեզ միեւնույն հիմար հարցը տալուց՝ սկզբում հա՞վն է եղել, թե՞ ձուն: Անհրաժեշտ է պատասխանատու վճիռ կայացնել եւ մեկ քայլ առաջ գնալ: Վստահ եմ, դա օգտակար է լինելու», շաբաթ օրը Սոչիում «կովկասյան քառյակի» (Ռուսաստան, Հայաստան, Ադրբեջան, Վրաստան) անվտանգության խորհրդի քարտուղարների հետ հանդիպման ընթացքում փիլիսոփայեց Վլ. Պուտինը:

Խոսքը կովկասյան հակամարտություններին, մասնավորապես վրաց-աբխազական հարցին էր վերաբերում: «Մենք, անշուշտ, մտահոգ ենք վրաց-աբխազական հակամարտության գոտում նկատվող լարվածությունից: Այդ մասին ես եւ Շեւարդնաձեն մանրամասնորեն զրուցել ենք Ղազախստանում: Հատկապես կարեւոր է կանխել Ռուսաստանի անմիջական հարեւանությամբ թշնամական գործողությունների վերսկսումը: Ստիպված ենք անել հնարավորը՝ կարգավորելու հակամարտությունը: Մենք չպետք է մոռանանք փախստականներին, ովքեր սպասում են տուն վերադառնալուն: Ռուսաստանը չի կարող անտարբեր լինել Աբխազիայում բնակվող ավելի քան 50 հազար ռուսների ճակատագրի հանդեպ», ասաց ՌԴ նախագահը՝ համոզմունք հայտնելով, որ վրաց-աբխազական փակուղուց հնարավոր է դուրս գալ Սուխումի եւ Թբիլիսիի միջեւ սահմանադրական իրավասությունների տարանջատման փաստաթուղթը որպես հիմք ընդունելու ճանապարհով: Ընդսմին, Պուտինը հարկ համարեց մեկ անգամ եւս հակամարտությունների կարգավորման ենթատեքստում ընդգծել Ադրբեջանի եւ Վրաստանի տարածքային ամբողջականության հարգումը:

Տես • էջ 2

ՄԱԿ

Ապրիլին Ռուսաստանը կնախագահի Անվտանգության խորհուրդը

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Երկուշաբթվանից Ռուսաստանը մեկ ամսով կդառնա ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի նախագահ: ԱԽ-ում նախագահական գործառույթները կկատարի ՄԱԿ-ին առընթեր Ռուսաստանի մշտական ներկայացուցիչ Սերգեյ Լավրովը: Ինչպես «Նովոստի» գործակալությանը հայտարարել է Ռուսաստանի ԱԳՆ միջազգային կազմակերպությունների դեպարտամենտի տնօրեն Յուրի Ֆեդոտովը, Ռուսաստանի հիմնական առաջնայնությունը ՄԱԿ-ի ԱԽ-ում նախագահության ընթացքում համակողմանի աջակցությունը կլինի միջազգային անվտանգության ոլորտում այդ գլխավոր մարմնի արդյունավետության բարձրացմանը, ճգնաժամային իրավիճակներին եւ հակամարտություններին օպերատիվ արձագանքելու նրա հնարավորությունների կատարելագործմանը: «Հասկանալի է, նշել է նա, Նախագահի կարգավիճակը տրամադրում է որոշակի հավելյալ հնարավորություններ Խորհրդի գործունեության մեջ մեզ համար առաջնային հարցերի շեշտադրման համար»: Միեւնույն ժամանակ, ըստ նրա, հարկ կլինի ավելի շատ ուշադրություն հատկացնել աշխատունակ փոխզիջումների որոնմանը: ԱԽ առանցքային ուղղություններից մեկը կմնա միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարը: Հատուկ ուշադրություն կհատկացվի ԱԽ Հակաահաբեկչական կոմիտեի արդյունավետ աշխատանքի ապահովմանը:

Ալիեւը կմեկնի Աշգաբադ

ԲԱՔՈՒ, 1 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես գրում է Բաքվի «Էխո» թերթը, նախագահ Հեյդար Ալիեւի եւ Թուրքմենստանի ղեկավար Սափարմուրադ Նիյազովի միջեւ տեղի է ունեցել հեռախոսազրույց: Պետությունների ղեկավարները մտքեր են փոխանակել երկկողմ հարաբերությունների, ինչպես նաեւ Կասպիցում համագործակցության հարցերի շուրջ: Զրույցի ընթացքում Թուրքմենբաշին Հեյդար Ալիեւին հրավիրել է մասնակցելու մերձկասպյան երկրների պետությունների ղեկավարների հանդիպմանը, որ կայանալու է ապրիլի 23-24-ը Աշխաբադում: Նախագահ Ալիեւը ընդունել է հրավերը:

PKK-ն՝ Ժողովրդի ազատության կուսակցություն

Թուրքիայի հարավ-արեւելքում գործող Քրդստանի աշխատավորական կուսակցությունը, որը ԱՄՆ պետքարտուղարության կողմից դասվում է աշխարհի 33 ահաբեկչական կազմակերպությունների շարքում, ութերորդ կոնգրեսում անվանափոխվել է եւ այսուհետ կկրի ժողովրդի ազատության կուսակցություն անունը: Քանի որ անվանափոխումը նախորդել էր ԱՄՆ պետքարտուղարության՝ ահաբեկչական կազմակերպությունների անունները հրապարակելուն, այսինքն՝ մարտի 27-ին, ուրեմն Վաշինգտոնը ժողովրդի ազատության կուսակցությունը (ԺԱԿ) եւս համարում է ահաբեկչական, թեեւ պետքարտուղարության ցուցակում նշվում է PKK-ն: «Թուրքիե» թերթը գրում է, որ ԺԱԿ-ը ձեռնամուխ է եղել քրդաբնակ շրջաններում կուսակցության մասնաճյուղեր բացելուն:

Կարո Արմենյան. «Հաշտեցման հանձնաժողովը Թուրքիայի համար Հայոց ցեղասպանությունը ժխտելու քաղաքական գործիք է»

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Հայաստանի արտաքին քաղաքականությունն այսօր մեծ ճնշումների է ենթարկվում»,- ապրիլի 1-ին ՀՅ Դաշնակցության ԳՄ գրասենյակում կայացած մամլո ասուլիսում նման կարծիք հայտնեց ՀՅԴ Բյուրոյի անդամ, Հայ Դատի հանձնախմբի ներկայացուցիչ Կարո Արմենյանը: Տարածաշրջանում վերջին շրջանում տեղի ունեցած լուրջ տեղաշարժերը, ըստ նրա, իրենց ազդեցությունը կունենան նաեւ Հայաստանի արտաքին քաղաքականության վրա:

«Գաղտնիք չէ, որ արեւմտյան ուժերը, գլխավորապես ԱՄՆ-ը, հատկապես սեպտեմբերի 11-ից հետո, արմատապես ներթափանցել են տարածաշրջան»,- հայտարարեց Արմենյանը, ավելացնելով, որ հատկապես Վրաստանում այս երկրի ռազմական ներկայությունը մտահոգիչ է տարածաշրջանի երկրների համար: Այս հարցով, Հայ Դատի հանձնախմբի ներկայացուցչի համոզմամբ, պետք է մտահոգված լինի նաեւ Հայաստանը, քանի որ եթե «այդ ներկայությունն առայժմ ուղղված է շրջանի կայունության ապահովմանը, ապա անկանխատեսելի են դրա հետեւանքները Աբխազիայի, ինչու չէ՝ նաեւ Ջավախքի համար»:

«Հայ-թուրքական հաշտեցման հանձնաժողովը Թուրքիայի համար Հայոց ցեղասպանությունը ժխտելու քաղաքականության մի գործիք է, եւ այդ գործիքի ձեւավորման մեջ, դժբախտաբար, իր դերն ունի նաեւ ԱՄՆ պետքարտուղարությունը»,- շեշտեց Կարո Արմենյանը: Ըստ նրա, Հայ Դատի հանձնախումբը

վճռական աշխատանքներ է կատարել՝ քաղաքական շրջանակների ուշադրությունն այն իրողության վրա հրավիրելու առումով, որ նման նախաձեռնությունները միայն պառակտում են հանրությանը: Արմենյանը նշեց, որ հանձնաժողովի աշխատանքները, այնուամենայնիվ, ձախողվեցին եւ «վարկաբեկվեցին համաշխարհային հանրության աչքում»:

Տարածաշրջանում ընթացող տեղաշարժերը, Արմենյանի կարծիքով, հայ-թուրքական հարաբերությունների նորմալացման միտում չունեն: Այսօր տարածաշրջանում արեւմտյան երկրներն իրենց ներկայությունն ապահովելու համար պետք է հենարան ունենան: «ԱՄՆ-ի հենարանն այս տարածաշրջանում այսօր Թուրքիան է»,- նշեց Հայ Դատի հանձնախմբի ղեկավարը, ավելացնելով, որ Հայոց ցեղասպանության խնդիրը կարող է դառնալ տարածաշրջանի կայունության խնդիրներից մեկը: Այդ առումով, բնական է, որ ԱՄՆ-ը, որոշ չափով նաեւ Եվրոպան, փորձում են «օգնել» հայ-թուրքական հարաբերությունների բարելավմանը:

Ռամալլան ամբողջությամբ մեկուսացվեց արտաքին աշխարհից

ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի նոր նիստ

Այն բանից հետո, երբ շաբաթ օրը իսրայելյան հրասայլերի կրակի տակ եվրամիության մի խումբ ներկայացուցիչներ, խաղաղության ակտիվիստներ եւ լրագրողներ այցելեցին Ռամալլայում արտաքին հարաբերություններից գրեթե ամբողջությամբ կտրված Յասեր Արաֆաթին, Իսրայելի կառավարությունը կիրակի գիշերվանից սկսած քաղաքը մեկուսացրեց արտաքին աշխարհից եւ շարունակեց զանգվածային ձերբակալություններն ու խուզարկությունները: «Ցահալը» տուն-տուն խուզարկությունների ընթացքում, ըստ հրեական աղբյուրների, առգրավեց մեծ քանակությամբ զենք եւ զինամթերք: Գործողությունները պատճառաբանվեցին հակաիսրայելյան ահաբեկչություններ թույլ չտալու կանխամտահոգությամբ: Սակայն անցնող 3 օրերին ինքնասպանական առնվազն 3 ահաբեկչություն տեղի ունեցավ, որոնցից մեկը՝ կրկին Երուսաղեմում:

Պաղեստինցիների առաջնորդի օգնականների վկայությամբ, Արաֆաթին իր նախկին կենտրոնակայանից մնացել է ընդամենը 1 սենյակ: Նա զրկված է էլեկտրական հոսանքից, ջրից, հեռախոսից, անգամ անձնական դեղորայքից: Իսրայելի պաշտոնական դեմքերի ասելով, Արաֆաթն է ղեկավարում հակաիսրայելյան գործողությունները, հետեւաբար նրան մեկուսացնելով պետք է վերջ տրվեն դրանց:

Ինչպես գրել էինք նախապես, Իսրայելի բանակը հայտարարել է պահեստայինների նոր զորակոչ: 20 հազար զինվոր եւ սպա ներկայացել են ռազմակայաններ: Դիտորդների կարծիքով, սա նախազգուշական քայլ է Իսրայելի հյուսիսային սահմաններն ապահովելու նպատակով:

Իրաքի նախագահ Սադդամ Հուսեյնը արաբական մյուս երկրներին կոչ արեց օգնության հասնել պաղեստինցիներին, ասելով, որ ինքն ամոթ է զգում այդ բանը չկարողանալու համար, քանի որ, ասաց, իր ձեռքերը կապված են: Հորդանանը երեկ սպառնաց փակել Ամմանում Իսրայելի դեսպանատունը:

Առաջիկա ժամերին սպասվում է ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի նոր ժողով, որը կքննի տարածաշրջանում ստեղծված վտանգավոր իրավիճակը: Նույն հարցով Անվտանգության խորհրդի նախորդ ժողովը տեղի էր ունեցել ընդամենը 2 օր առաջ: Ընդունված բանաձեւում Իսրայելից պահանջվել էր հետ քաշվել Պաղեստինում գրավված տարածքներից, այնինչ Իսրայելը երեկ առավոտյան մեծ քանակությամբ զորք մտցրեց նաեւ Բեթղեհեմ եւ պաղեստինյան այլ բնակավայրեր:

673-2003
10765-ԱԿ

«Հայփոստը» օգուտով է աշխատում եւ թերթերի հետ խնդիրներ չունի...

Մեզանում դժվար գտնվի մի մարդ, որ երբեւիցե օգտված չլինի «Հայփոստի» ծառայությունից, որն արդեն 80 տարեկան է: Հանրապետության բոլոր բնակավայրերում ունի իր փոստային ավանդական եւ ոչ ավանդական ծառայությունները: Գուցե միակ կառույցն է հենց այն առումով, որ ոչ միայն բյուջեին, այլեւ 3600 աշխատողներին պարտք չունի ու պահում է 900 բաժանմունք, որից 90-ը՝ մայրաքաղաքում, 41 մասնաճյուղեր հանրապետությունում: Իրենք ստեղծում, իրենք էլ ծախսում են: Ինչպե՞ս, ի՞նչ միջոցներով: Այդ եւ այլ մանրամասներ «Հայփոստի» գլխավոր տնօրենի տեղակալ Սպարտակ Ասոյանի հարցազրույցում:

– Եթե մինչեւ 1996-97 թթ. ձեռնարկությունը վնասով էր աշխատում, ապա վերջին տարիներին առաջընթացն ակնհայտ է ոչ ավանդական ծառայությունների զարգացման շնորհիվ: Աշխատում ենք 60 կազմակերպությունների հետ, իրականացնում նաեւ էլեկտրատեխնիկայի, հեռախոսի վարձի գանձում, թերթերի վաճառք, որոնք էլ եկամուտ են բերում «Հայփոստին»:

– Ինչպե՞ս է իրականացվում թերթերի եւ ամսագրերի առաքումը հանրապետությունում:

– Ավանդական ծառայությունների մեջ է մտնում նաեւ թերթերի բաժանորդագրությունը, որից, ցավոք, վերջին շրջանում մեր ժողովուրդը զրկվել էր: Ղեկավարության նախաձեռնությամբ 2001 թ. այդ լավ ավանդույթը ոչ միայն վերականգնվեց, այլեւ բաժանորդի համար անվճար արկղներ տեղադրվեցին, որը բավական ծախսատար էր: Եվ հաջողություն ունեցանք: 2001 թ. 31 մլն դրամի բաժանորդագրություն իրականացվեց: 2002 թ. հանրապետությունում տպագրվող 48 անուն պարբերականների հետ պայմանագիր ունենք: Խմբագրատները թերթերը փոխանցում են մեր տեղամաս, որտեղ, ըստ ուղղության, տեսակավորում ենք, եւ համաձայն չվացուցակի, «Հայփոստի» մեքենաները ժամը 4-ին շարժվում են 5 ուղղությամբ՝ Գյումրի, Վանաձոր, Սյունիք, Արարատ, Արմավիր եւ Վաղարշապատ: Հանրապետության բոլոր մարզերում առավոտյան ժամը 9-10-ը թերթերն արդեն տեղ են հասնում: Ի դեպ, «Հայմամուլն» իր թերթերը մեր միջոցով է ուղարկում:

– Իսկ ինչպե՞ս է կազմակերպվում մամուլի առաքումը հանրապետությունից դուրս, կայուն չվերթներ ունե՞ք, կամ ուշանալու դեպքում ի՞նչ միջոցներ են ձեռնարկվում:

– Փոստային հիմնական առաքումը, այդ թվում նաեւ թերթերը, ուղարկում ենք օդային ճանապարհով: Վերգետնյա ճանապարհով միայն Վրաստանի եւ Իրանի հետ կապ ունենք: Հիմնականում համագործակցում ենք Աերոֆլոտի, «Հայկական ավիաուղիների» Փարիզի, Լոնդոնի այն ավիաուղիների հետ, որոնք կապի մեջ են Հայաստանի Հանրապետության հետ:

– Ի՞նչ ժամանակահատվածում է թերթը տեղ հասնում, եւ մինչեւ հասնում է՝ ժամանակավրեպ չի՞ լինում:

– Չեմ կարծում, եթե այսօր մեզ հանձնում եք թերթ՝ հաջորդ օրը Մոսկվա ուղարկելու համար, այդպես էլ լինում է: Իսկ Փարիզ հասնում է մեկ շաբաթվա ընթացքում, շաբաթը մեկ չվերթ ունենք: Իսկ եթե խիստ ժամանակի հարց կա, տարանցիկ ճանապարհով ենք ուղարկում. Մոսկվա, հաջորդ օրը՝ Փարիզ: Հասկանալի է, որ դա մեծ ծախսերի հետ է կապված: Աշխատում ենք ժամանակի եւ ծախսի մեջ տեղավորվել: Ժամկետի առումով մինչ օրս ոչ մի դժգոհություն չի եղել:

– Մեծ պահանջարկի դեպքում սակագնի իջեցում չի՞ լինում...

– Այսօր թերթերից մեծ տպաքանակ տալիս է միայն «Եթեր» թերթը՝ 37.000, որն էլ իրացնում ենք ե՛ւ բաժանորդագրությամբ, ե՛ւ վաճառքով: Սակագինը փոխվում է մեծ պահանջարկի դեպքում: Մեզ համար այդ շուկան գործում է միայն «Եթերի» համար, որից ստացած եկամուտն ամեն ամիս կազմում է 2 մլն դրամ:

Մյուս թերթերի քանակը քիչ է, օրինակ, «Հայկական ժամանակ» թերթը 61 բաժանորդ ունի: Չնայած 10 օրինակի դեպքում էլ չենք հրաժարվում, փորձում ենք նպաստել մամուլի զարգացմանը: Մեր մասնաճյուղերին հաճախ ենք հանձնարարականներ իջեցնում՝ բաժանորդագրությունն ընդլայնելու առումով: Դրանից հասցնում եկամուտ ունենք:

– «Հայփոստի» պարտքը լրատվամիջոցներին մե՞ծ թիվ է կազմում...

– Ամենեւին, պարտքեր չունենք: Հասկանալով, որ թերթերը տպարանի հետ գործ ունեն, պարտքի դեպքում չեն տպվի, աշխատում ենք պարտքեր չկուտակել: Համակարգչային ցանցի եւ էլեկտրոնային փոստի միջոցով ցանկացած պահի կարող ենք ստուգել, թե որքան թերթ է մարզ գնացել եւ որքան է վաճառվել: Խիստ հսկողություն ենք սահմանել: Մենք թերթերի հետ գրեթե պրոբլեմ չունենք:

– Իսկ չվաճառված թերթերի վերադարձը ինչպե՞ս է իրականացվում:

– Համաձայն կնքված պայմանագրերի: Այդ գլխացավանքից հեռու մնալու համար աշխատում ենք պահանջարկ ունեցող թերթեր առաքել: Տարվա սկզբին մասնաճյուղերին, Երեւանի բաժանմունքներին հանձնարարում ենք շուկան ուսումնասիրել, նոր պատվիրել:

– Երեւան քաղաքում, հանրապետությունում տեղակայված փոստարկղերն ի՞նչ ժամանակահատվածում են դատարկվում:

– Փոստարկղներ ունենք հիմնականում Երեւան քաղաքում՝ 160 արկղ: Օրը մեկ անգամ, իսկ կենտրոնում նաեւ՝ 2 անգամ: Լեռնային Ղարաբաղի հետ մենք փոստը փոխանակում ենք շաբաթը երկու անգամ, իսկ հանրապետության ներսում՝ ամեն օր: Ինչպես գիտեք, հեռագրային ծառայությունը «Արմենտելն» էր իրականացնում: Իսկ այս տարվա փետրվարի 1-ից կապի նախարարի հրամանով այդ ծառայությունը մենք ենք իրականացնում, եւ 40 մասնաճյուղերում 100-ից ավելի աշխատողներ ունենք:

– Հեռախոսակապը ստրատեգիական նշանակություն ունեցող օբյեկտ էր, բայց օտարեցինք, մտավախություն չունե՞ք, որ օրերից մի օր նույն ցավն էլ կարող է «Հայփոստին» պատել, կամ սեփականաշնորհվի...

– Եթե դա արվի ի շահ մեր հանրապետության, մեր ժողովրդի, միգուցե... բայց «Արմենտելի» օրինակը բոլորիս հայտնի է: Եթե որոշողը ես լինեմ, մինչեւ խորը վերլուծություն չանեմ՝ այդ քայլին չեմ գնա: Ինչու տալ կամ վաճառել, երբ եկամտով ենք աշխատում, մեծ ցանց ենք ստեղծել: Նման մտավախություն այսօր չունենք: Ավելին՝ մենք 1992 թ. Համաշխարհային փոստային միության անդամ ենք եւ աշխատում ենք համապատասխան հոլակագրով: Եվ ամեն տարվա արդյունքները վկայում են, որ ոլորտի զարգացումն այսօր ակնհայտ է:

– Ո՞րն է «Հայփոստի» առջեւ ծառացած թիվ 1 խնդիրը, եւ անցած 10 տարիներին կորուստներ ունեցա՞ք:

– Այսօր տրանսպորտի խնդիր ունենք, համակազմը հնացած է: Մեր եկամուտները հիմնականում այդ նպատակին ենք ծառայեցնում, 2-րդ՝ մարզերի բաժանմունքներում համակարգիչներ ենք տեղադրում: Այդ տարիներին մեծ կորուստներ ունեցանք, ծառայությունների ծավալները միանգամից ընկան: 1994 թ. տարանջատվեց էլեկտրոնային եւ փոստային կապը, որն այնուհետ վաճառվեց «Արմենտելին», եւ մենք վատ ժառանգություն՝ հին շենքեր, հին մեքենաներ ստացանք: Աստիճանաբար վերականգնեցինք կորուստները, եւ մարդիկ հիմա վստահում են մեզ:

Հավելեմ նաեւ, որ ամեն ամիս մեր ծառայության միջոցով հանրապետությունից դուրս է գալիս 9 հազար, իսկ ընդունվում՝ 50 հազար կգ բեռ:

ԱՄԱԼՅԱ ԵՂԻԳԱՐՅԱՆ

Կառուցվում է ԼՂՀ «Հյուսիս-հարավ» ավտոմայրուղին

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում շարունակվում է «Հյուսիս-հարավ» ավտոմայրուղու «Դաշբուլաղ-Բալուջա» 9.7 կիլոմետրանոց հատվածի շինարարությունը: Այն արդեն կառուցված «Կիչան-Դաշբուլաղ» հատվածի շարունակությունն է՝ դեպի Ստեփանակերտ:

Հատվածի շինարարությունը սկսվել է 2001 թվականի դեկտեմբերին: Ներկայումս կատարվում են հողային աշխատանքներ, տեղադրվում են արհեստական կառույցներ: Համաձայն պայմանագրի՝ հատվածը շահագործման կհանձնվի 2003 թվականի գարնանը: «Դաշբուլաղ-Բալուջա» հատվածը կառուցում է Լեռնային Ղարաբաղի «Վրեժ» ՓԲԸ-ն:

Օրերս հիմնադրամի վարչությունը պայմանագիր է կնքել Լեռնային Ղարաբաղի «Դորոժնիկ» ՍՊԸ-ի հետ «Հյուսիս-հարավ» ավտոմայրուղու Շեխեր գյուղի մոտ գտնվող կամրջի շինարարության համար: «Դորոժնիկ» ՍՊԸ-ն ընտրվել է մրցույթով՝ առաջարկելով հնարավոր նվազագույն արժեքը: Կամրջի շինարարությունը կսկսվի ապրիլին եւ կավարտվի նոյեմբերին:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՌԱԿ նոր ակումբներ Շիրակում

Օրերս Շիրակի մարզում Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության վեց ակումբ բացվեց՝ Մեծ Սեպասար, Քեթի, Փոքրաշեն, Ազատան, Զույգաղբյուր գյուղերում եւ Գյումրի քաղաքում: Ավանդական կուսակցությանը 60 մարդ անդամագրվեց: Նորագիրների գերակշիռ մասը մանկավարժներ էին, իսկ Գյումրիի նորաստեղծ ակումբն ամբողջությամբ թիվ 4 դպրոցի ուսուցիչներից էր կազմված: Նույն օրը ՀՌԱԿ շարքերն արդեն անդամագրվածներին ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության անդամ Գառնիկ Հովակիմյանը հանձնեց կուսակցական անդամատոմսերը:

Տրոլեյբուսները չեն աշխատում

Այս տարվա անցած երեք ամիսների ընթացքում Գյումրի քաղաքում տրոլեյբուսները տարբեր պատճառներով աշխատել են մեծ ու հաճախակի ընդհատումներով, ընդամենը մոտ 25 օր: Արդեն բավականին ժամանակ քաղաքի միակ էլեկտրատրանսպորտի երթեւեկությունը դադարեցված է փլուզավտանգ «Շիրակ» հյուրանոցի շենքի դիմաց ճանապարհը ժամանակավոր փակ եւ հոսանքն անջատված լինելու պատճառով, սակայն առանց դրա էլ ձեռնարկությունը աշխատանքին խանգարող շատ խնդիրներ ունի: Դրանցից են վերջին երկու-երեք տարիներին ղեկավարության հաճախակի փոփոխությունների պայմաններում հետզհետե վատթարացած ֆինանսատնտեսական վիճակը, գոյացած մեծ պարտքերը, համակազմի բարոյական ու ֆիզիկական մաշվածությունը, կոլեկտիվի եւ տնօրինության միջեւ ստեղծված հակամարտության մթնոլորտը, ձեռնարկության ճակատագրի հանդեպ կառավարության անտարբեր վերաբերմունքը:

Վարորդների վկայությամբ, եթե նախկինում իրենք երթուղում օրական 30 հազար դրամ հասույթ էին ապահովում, ապա այժմ չեն կարողանում ապահովել նույնիսկ տնօրինության պահանջած 20 հազար դրամը եւ հազիվ հասցնում են 16 հազարի: Իսկ ըստ տնօրենի, որը նույնպես արդեն կարծես թե համոզվել է դրանում, այդքան հասույթն ու դրա սահմանագծի ավելի ցածրացումը ինքնաբերաբար կհանգեցնեն ձեռնարկության փակմանը: Կառավարությունը քաղաքում անվճար երթեւեկության արտոնություն է տվել տարբեր սոցիալական խմբերի պատկանող շուրջ 3500 քաղաքացիների, բայց դրա դիմաց ոչ մի լումա փոխհատուցում կամ լրավճար չի տրամադրում ձեռնարկությանը: Վաղուց երեւի իրենց դարն ապրած 18 տրոլեյբուսներից այսօր երթուղի դուրս գալու ի վիճակի են 7-8-ը...

Իսկ վերջին հաշվով տուժողը սոցիալապես անապահով գյումրեցին է, որի համար տրոլեյբուսը մնում է համեմատաբար էժան փոխադրամիջոց:

Դասընթացներ համայնքների ղեկավարների համար

Հայաստանի սոցներդրումների հիմնադրամի եւ «Մարդկային զարգացման միջազգային կենտրոն» հասարակական կազմակերպության համագործակցությամբ, «Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ուսուցում» ծրագրով առաջինը Շիրակի մարզում անցկացվեց 6-շաբաթյա սեմինարների շարք համայնքների ղեկավարների եւ ֆինբաժինների պետերի համար: Համայնքապետների եւ նրանց աշխատակազմերի անդամների անհրաժեշտ պատրաստվածությունը կարեւոր դեր ունի տեղական ինքնակառավարման զարգացման եւ համայնքների հզորացման ապահովման գործում: Կազմակերպված դասընթացների նպատակն էր ունկնդիրներին տեսական ու գործնական գիտելիքներ հաղորդել Հայաստանում գործող օրենսդրության, համայնքների կառավարմանն առնչվող իրավական, տնտեսական, ֆինանսական եւ այլ խնդիրների ու գործառույթների մասին: Սեմինարների ընթացքում քննարկվել են մասնավորապես համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրի կազմման, բյուջետավորման, գույքի կառավարման, փախստականների խնդիրների հետ կապված եւ ուրիշ հարցեր:

Դասընթացներն ավարտողներին հինգշաբթի օրը հանդիսավոր պայմաններում հավաստագրեր հանձնեցին Սոցներդրումների հիմնադրամի գործադիր տնօրեն Աշոտ Կիրակոսյանը, Մարդկային զարգացման կենտրոնի հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ Արմեն Դարբինյանը, Շիրակի մարզպետ Ֆելիքս Փիրումյանը:

Գ. Մ.

Սոչիում Պուտինը....

Սկիզբը էջ 1

Երկուշաբթի օրը Պուտինը ՌԴ առաջին փոխարտգործնախարար Վալերի Լոշինինին նշանակեց վրաց-աբխազական հակամարտության ՌԴ նախագահի հատուկ բանագնաց: Թե ինչ գործառույթներ են դրվելու Լոշինինի վրա, առայժմ չի հաղորդվում: Հստակ է մեկ բան. այս նշանակումով Պուտինը փորձում է պահպանել վրաց-աբխազական հակամարտության կարգավորման մեջ Ռուսաստանի առաջնային դերը:

Ռուսաստանի նախագահը, անդրադառնալով Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորմանը, կրկնեց ծեծված արտահայտություններ. «Անհրաժեշտ է գտնել կարգավորման բանաձեւ, գլխավոր նախադրյալներն առկա են՝ Ադրբեջանի եւ Հայաստանի ղեկավարների բարի կամքը», նշեց Պուտինը, ընդգծելով, որ «գործընթացը շատ դժվար է, ցավոք եւ պահանջում է փոխզիջումներ»:

«Կովկասյան քառյակի» մարտի 27-30-ի խորհրդակցությունների արդյունքում Ռուսաստանի, Հայաստանի, Վրաստանի եւ Ադրբեջանի անվտանգության խորհրդի քարտուղարներն ընդունել են համատեղ հայտարարություն, որում պատրաստակամություն է արտահայտվում համատեղ պայքար մղել միջազգային ահաբեկչության, կազմակերպված հանցագործության, զենքի անօրինական առեւտրի, անօրինական գաղթի եւ թմրանյութերի շրջանառության դեմ:

Թ. Հ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահաւաք ծառայութիւն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

Վեցյակի քննադատությունը, թե սահմանադրության նախագծերի քննարկման համար սխալ էր ժամանակավոր հանձնաժողովը գլխադասային նշանակելը, ապացուցում է իր կենսունակությունը:

Նոյեմբերի 19-ին ձեւավորված ժամանակավոր հանձնաժողովի գործունեության ժամկետներն արդեն սպառվում են, մինչդեռ սահմանադրական քննարկումները դեռեւս չեն ավարտվել: Ստացվում է, որ սպասվող նախագահական նախագծի քննարկումը մնալու էր առանց գլխադասային հանձնաժողովի եզրակացության: Ըստ հանձնաժողովի նախագահ Տիգրան Թորոսյանի, այդ դեպքում խորհրդարանական մշտական հանձնաժողովներից մեկը կամ մի քանիսը նշանակվում են գլխադասային, կամ ժամանակավոր հանձնաժողովը, ստանալով խորհրդարանի համաձայնությունը, երկարաձգում է իր գործունեության ժամկետները: Քանի որ նոր գլխադասային հանձնաժողով ստեղծելը նշանակում է սահմանադրական քննարկումների կրկնություն եւ ըստ էության ձգձգում է գործընթացը, միակ նպատակահարմար ճանապարհը, պրն Թորոսյանի խոսքերով, մնում է իրենց հանձնաժողովի գործունեության ժամկետների երկարաձգումը:

Նախընտրական շուկայում «վաճառվում» են... սահմանադրական բարեփոխումներ

Հանրաքվեի ժամկետներն ավելի ու ավելի անորոշ են դառնում

Դրանով էլ պայմանավորված երեկ ժամանակավոր հանձնաժողովի նախագահն օրենսդրական նախաձեռնության կարգով թույլտվություն խնդրեց խորհրդարանից՝ ժամկետները 3 ամսով երկարաձգելու: Այս առիթով հնչած տեսակետներն ու հայտարարությունները խիստ ծայրահեղ էին: Օրինակ, Արշակ Սադոյանը համարեց, թե հոկտեմբերի 27-ը տեղի է ունեցել սահմանադրության անկատարության հետեւանքով, եւ քանի որ այն ներկայացրել էին ՀՀՇ-ն եւ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, ուրեմն... անուղղակիորեն ոճրագործության պատճառը հենց նախկին նախագահն է:

Սոփեստների «արժանավոր» այս հետեւորդի «խիստ հասկանալի» ու դարակազմիկ եզրահանգումներին հակադրված, աստիճանաբար կարեւորվում է այն հարցը, թե առաջարկվող երեք ամսվա ընթացքում կքննարկվի՞ նախագահի ներկայացրած սահմանադրական փոփոխության նախագիծը: Վեցյակը, ելնելով նախագծի խորհրդարանական քննարկումների հետաձգումներից, արդեն իսկ հայտարարում է, թե իշխանությունները տապալում են սահմանադրական բարեփոխումների գործընթացը:

Եվ չնայած դրան, ԱԺ փոխնախագահ Տիգրան Թորոսյանը հայտարարեց, թե առնվազն մոտակա երկու շաբաթվա ընթացքում նախագիծը քննարկման չի դրվի: Ո՞րն է պատճառը:

ՀՀ նախագահի ներկայացուցիչ Արմեն Հարությունյանը հետաձգումը հետեւյալ կերպ է բացատրում. «Սխալ է ասել՝ քննարկումը ձգձգվում է կամ չի ձգձգվում: Գործընթացը բարդ է, եւ շատ դեպքերում դա է ստիպում փոփոխություններ կատարել նախապես որոշած պլանում: Օրինակ, ժամանակավոր հանձնաժողովի գործունեությունը վերջացավ, բայց մենք որեւէ առաջարկություն չստացանք: Եվ չէինք կարող ենթադրել, որ անմիջապես դրանից հետո մասսայական առաջարկություններ կլինեն: Դա որոշակի փոփոխություններ մտցրեց մեր աշխատանքներում: Այժմ փորձում ենք մեծ քանակությամբ առաջարկությունները վերլուծել: Դրա համար մեզ ասում են՝ ինչո՞ւ եք քննարկումը ձգձգում: Բայց չէ՞ որ դա ժամանակ է պահանջում: Հետո էլ՝ եթե դրանք չնայենք, ասելու են, թե դուք հաշվի չեք առնում պատգամավորների կարծիքը: Այսինքն՝ գործում է մշտապես հաղթելու ինչ-որ տակտիկա: Այդտեղ արդեն երեւում է գործընթացի հանդեպ անլուրջ վերաբերմունքը, որն օգտագործվում է նախընտրական նպատակներով»:

Եթե ընդունենք, որ այդ առաջարկություններն իսկապես մեծաքանակ են, ապա շատ հնարավոր է, որ մոտ ապագայում հարցն ընդհանրապես խորհրդարանի քննարկմանը չներկայացվի, եւ հանրաքվեն, ինչպես կանխատեսում էր վեցյակը, կայանա՝ չխոչընդոտելով հաջորդ տարվա ընտրություններին:

Մտավախությունը հիմնավորվում է նրանով, որ այս տարին գոնե ո՛չ խորհրդարանը, ո՛չ էլ նախագահի ներկայացուցիչը հստակ չեն հայտարարում, թե սահմանադրական բարեփոխումներն այդպիսով չեն տապալվում: Նախագահի ներկայացուցիչ Արմեն Հարությունյանն այն տեսակետը հայտնեց, թե «անգամ նման դեպքում (հետաձգման-Գ. Ա.) չի նշանակում, թե գործընթացը տապալվում է: Հիմա մենք լրացուցիչ աշխատում ենք: Մինչեւ այդ ժամկետները կավարտենք մեր գործունեությունը՝ պարզ կլինի, չենք վերջացնի՝ դարձյալ պարզ կլինի: Բայց տապալում չկա, քանի որ հարցն ԱԺ օրակարգում է, քննարկումներ են գնում, մենք առաջարկներն ենք վերլուծում»: Նույն հարցին ԱԺ փոխնախագահ Տիգրան Թորոսյանի պատասխանն ըստ էության որեւէ նորություն չէր պարունակում. «Այսօր, երբ քննարկում ենք երեք ընտրություններից որեւէ մեկի հետ հանրաքվեն համատեղելու դրական եւ բացասական կողմերը, ակնհայտ է, որ լավագույն տարբերակը խորհրդարանական ընտրությունների հետ համատեղելն է: Չեմ կարծում, որ որեւէ մեկը, այդ թվում եւ նախագահը ցանկություն ունի ուղղակի ձգձգել գործընթացը եւ սահմանադրական փոփոխության չգնալ: Եթե նպատակը դա լիներ, ապա կարելի էր ընդհանրապես գործընթացը չսկսել: Եթե որեւէ մեկին պարզ չէր, որ սահմանադրական փոփոխությունները սկսելիս տարբեր քաղաքական ուժեր փորձելու են օգտագործել նախընտրական նպատակների համար, ապա չարաչար սխալվում էր»:

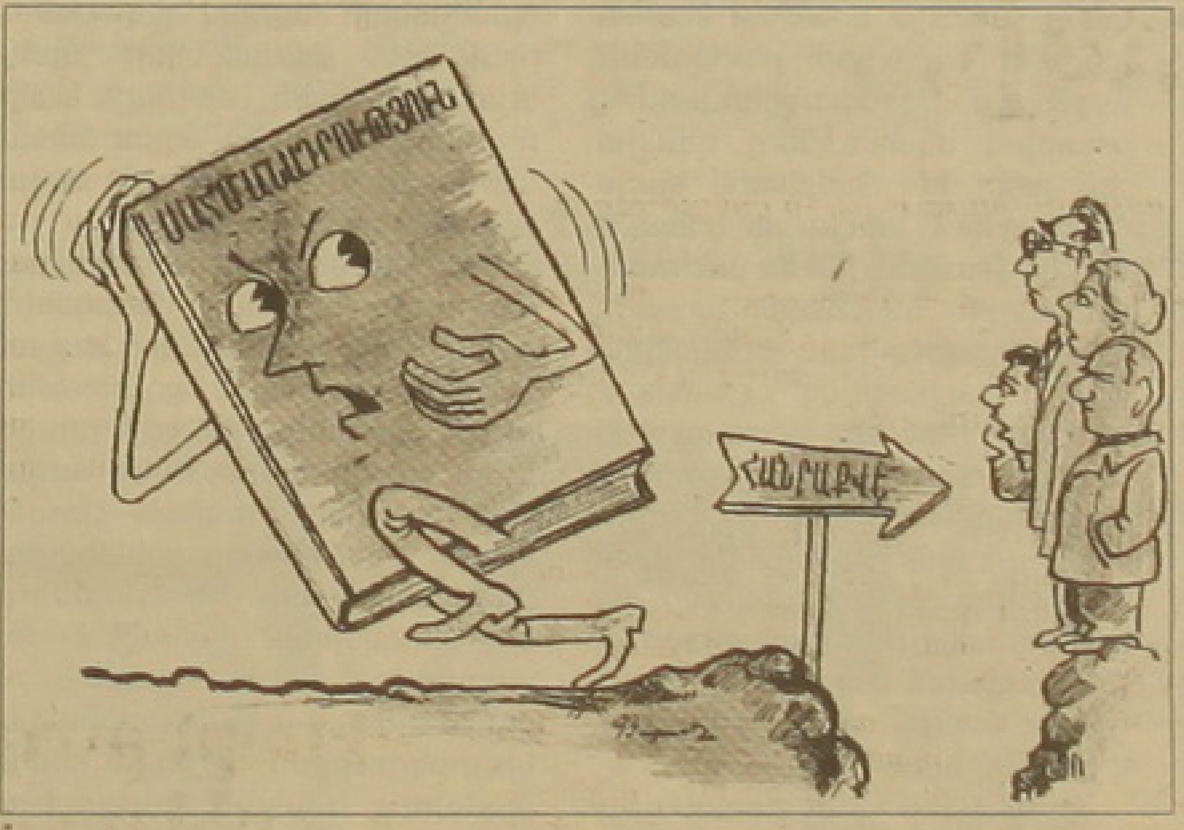

Հիշեցնենք, որ սահմանադրության առկա երկու նախագծերն էլ խորհրդարանի դատին են ներկայացվել առանց հանրաքվեի կոնկրետ ժամկետի մասին դրույթի: Մինչդեռ ամենակարեւոր հարցը հենց դա պետք է լիներ՝ հստակ սահմանելու համար, թե երբ է այն կայանալու: Եթե վեցյակի նախագծի դեպքում խնդրին այդքան էլ չի կարեւորվում, որովհետեւ խորհրդարանն ամենայն հավանականությամբ հենց առաջին ընթերցմամբ կտապալի այն, ապա նախագահի ներկայացրած տարբերակի դեպքում բացթողումն առավել քան ուշագրավ է: Մի կողմից այն մանեւրելու տեղիք է տալիս, մյուս դեպքում սահմանադրական առողջ բարեփոխումների համար երաշխիքներ չի ապահովվում:

Խորհրդարանում կարծիք է ձեւավորվում, թե ավելի նպատակահարմար է սահմանադրության հանրաքվեն դնել խորհրդարանական ընտրություններին զուգահեռ եւ չի բացառվում, որ հենց այդպիսի առաջարկություն էլ ներկայացնի: Նախագահը, որը նախագծի հեղինակն է համարվում, դեռեւս իր վերջնական որոշումը չի ընդունել: Եթե նրա դիրքորոշումը տարբերվի խորհրդարանականից, ապա անպայման գործի կդնի իր վետոյի իրավունքը:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

«Ես ոչ մի օրինական խախտում ինձ թույլ չեմ տվել»

Երեկ հայտարարեց Մուշեղ Սաղաթելյանը

Մ. Սաղաթելյանի գործով տուժող գնդապետ Գեորգի Գրիգորյանը, ըստ մեղադրականի, ծեծի է ենթարկվել ամբաստանյալի կողմից՝ ստանալով ծանր մարմնական վնասվածքներ:

Երեկ Կենտրոն եւ Նորք Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարան ներկայացած Գեորգի Գրիգորյանը պատմեց, որ 1995-ի հունիսի 21-ին ինքն ու մի շարք այլ բարձրաստիճան սպաներ հավաքվել էին գնդապետ Գառնիկ Մարգարյանի գրասենյակում: Ըստ տուժողի, նպատակը նախկին սպաների բարեգործական ընկերության մի քանի արտադրամասերի աշխատեցման հարցի լուծումն էր:

Երբ հավաքվածները պատրաստվել են դուրս գալ, ներս են մտել գեներալ Արծրուն Մարգարյանը, Նորայր Թադեւոսյանը, զինված դիմակավոր մարդիկ: Ներկաներին դուրս են հանել, նստեցրել մեքենաներն ու տարել բուսաբանական այգի: Այգում գտնվող օպերատիվ վաշտում գնդապետներին առանձնացրել են: Գեորգի Գրիգորյանին եւ Կառլեն Թորոսյանին տարել են առանձին սենյակ, ուր մտել են Վազգեն Սարգսյանը, Մոսոն եւ զինված դիմակավորներ:

Գեորգի Գրիգորյանին մեկ ապտակ տվել է Վազգեն Սարգսյանը, իսկ վերջինիս թիկնապահ Մոսոն ատրճանակի կոթով կոտրել է Գ. Գրիգորյանի ծնոտը: Դիմակավորները մասնակցել են ծեծին հիմնականում հրացանների խզակոթերով:

Երբ Գ. Գրիգորյանին բուսաբանական այգուց փոխադրել են թիվ 1 քննչական մեկուսարան, հարցաքննության ժամանակ նրանից փորձել են պարզել, թե պետական հեղաշրջման ինչ փորձ են ցանկացել իրագործել հավաքված գնդապետները:

Նույն օրվա գիշերը Գրիգորյանին տեղափոխել են Մարտունի, ուր 2 օր պահելուց հետո բերել են Երեւան, որտեղից հունիսի 24-ին, գլխավոր դատախազի սանկցիայով, Գ. Գրիգորյանին, Կ. Թորոսյանին եւ Գառնիկ Մարգարյանին տարել են թիվ 1 մեկուսարան: Այստեղ, մեկ օր անց, Գ. Գրիգորյանը տեղափոխվել է մեկուսարանի բուժ. մաս, որտեղ, քանի որ կոտրված ծնոտը չէր կպել, ատամն են հեռացրել: Գ. Գրիգորյանն ազատվել է հուլիսի 4-ին՝ հանցակազմի բացակայության պատճառով:

Մեղադրող Կ. Փիլոյանի հարցերին պատասխանելով՝ տուժողը մանրամասնեց, որ բերման ենթարկելու պատճառը թերեւս եղել է դեպքի նախորդ օրը պատրաստված մի դիմում (թերթերում տպագրելու համար) ՆԳ աշխատակիցներին, որ միտինգի ժամանակ ժողովրդի դեմ չգնան: Տուժողը նշեց նաեւ, որ Վազգեն Սարգսյանի, Մոսոյի հետ ծեծել է նաեւ Մ. Սաղաթելյանը, ընդ որում դա հաստատ չի կարող պնդել, քանի որ ծեծի ժամանակ ծածկել էր դեմքը:

Տուժողը տեսել է ներկաների մեջ գործով ամբաստանյալին, սակայն հստակ չի հիշում՝ Մ. Սաղաթելյանն իրեն հարվածե՞լ է, թե՞ ոչ:

Ամեն դեպքում, տուժող Գ. Գրիգորյանը վերջում պնդեց իր նախաքննական ցուցմունքները: Պաշտպանի հարցերին ի պատասխան տուժողն ասաց, որ այդ օրը Մ. Սաղաթելյանը եղել է համազգեստով (թեեւ գործով վկա եւ մյուս հարցաքննվող գնդապետ Յուրա Մխիթարյանն ասաց, որ ամբաստանյալը եղել է քաղաքացիական հագուստով):

Դեպքի կապակցությամբ Գ. Գրիգորյանը ոչ մի տեղ չի բողոքել՝ համարելով անիմաստ: Երեկ էլ նշեց, որ ներկա դրությամբ որեւէ պահանջ չունի: Վկա Յուրա Մխիթարյանը «գնդապետների գործով» էր, բայց նրան ծեծ չեն տվել եւ բաց են թողել 3-րդ օրը:

Մյուս վկաները՝ Լյովա Բաղդասարյանը եւ Աշոտ Վարդանյանը (վերջինս, ի դեպ, գրեթե ոչ մի ամսաթիվ չէր հիշում), ցուցմունք տվեցին՝ ազատազրկման դատապարտված Գարիկ Արզումանյանին մի քանի օր ՀՀ ՆԳՆ ՔՊԻ վարչության պետի տեղակալի աշխատասենյակում անօրինական պահելու կապակցությամբ: Այս դեպքում Մ. Սաղաթելյանը, չարաշահելով պաշտոնական դիրքը, Գ. Արզումանյանին պահել է՝ նրա խոստացած «Հոկտեմբերի 27»-ի գործով տեսաերիզը ստանալու մտադրությամբ:

Այս վկաների ցուցմունքների ընթացքում Մ. Սաղաթելյանը հայտարարություն արեց: Նա ասաց, որ նշված վերջին դրվագով քր. գործին կցված փաստաթուղթն ապացույց չէ, քանի որ ոչ տարեթիվ ունի, ոչ ստորագրություն, ոչ էլ վերնագիր: Խառնելով քր. դատ. օր.-ի հոդված կամ օրենք անվանումները՝ ամբաստանյալը հայտարարեց, որ տեսաերիզի որոնման ժամանակ «ոչ մի օրինական խախտում ինձ թույլ չեմ տվել»:

Դատական նիստի վերջում ցուցմունք տվեցին վկաներ Մուրադ Կիրակոսյանը եւ Ալբերտ Բազեյանը:

Մուրադ Կիրակոսյանը վկա է Գորիսի բանտ տեղափոխելու ժամանակ փախուստի դիմած կալանավորներին ծեծի ենթարկելու, նրանցից մեկի մահվան գործով: Նա ընդհանուր առմամբ նշեց, որ Գորիս տանող ճանապարհին իրենք հայտնաբերել են ՆԳ աշխատակցի դիակ: Այդ ժամանակ Մուրադ Կիրակոսյանը չի նկատել, թե Մ. Սաղաթելյանը ծեծել է որեւէ մեկին կամ հրահանգել է սառը ջուր լցնել նրանց վրա:

Ալբերտ Բազեյանը վկա էր, ըստ մեղադրական եզրակացության, ակնհայտ սուտ մատնության նախապատրաստության դրվագով: Նա մանրամասն ներկայացրեց, թե ինչպես էր «Շեյթան» մականունով գործակալ Հարություն Գրիգորյանը ներկայացել կուսակցության գրասենյակ: Գործակալը պատմել էր, որ 1999-ի գարնանից ոճրագործների խումբը հանդիպումներ է ունեցել Մուշեղ Մովսիսյանի, գործով մյուս նախկին ամբաստանյալների, նաեւ Անդրանիկ Մանուկյանի, Վազգեն Մանուկյանի, Դավիթ Լոքյանի եւ Հայկ Բաբուխանյանի հետ:

Ըստ վկայի, իր մեջ կասկած է առաջացել, թե գործակալն ուղարկված է իշխանությունների կողմից: Ուստի հրավիրել է Մ. Սաղաթելյանին՝ որպես բանիմաց եւ ՆԳ համակարգին քաջատեղյակ մարդու, իմանալու «Շեյթան»-ի ով լինելը:

Դատարանում հայտնելով իր կարծիքը «Հոկտեմբերի 27»-ի դատավարության վերաբերյալ՝ Ալ. Բազեյանը նշեց, որ սուտ մատնության դիտավորություն չի եղել: Ուղղակի փորձել են իմանալ փաստերը:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՆԱՄԱԿԱՆԻ

Ձեր ծնողները կապրե՞ն օրական 200 դրամով

ՀՀ օրենսդիր իշխանության հարգելի պարոններին եւ ժողովրդի ծառաներին

Մենք միայնակ կենսաթոշակառուներս ստանում էինք «Փարոսի» նպաստ՝ ամսական 5300 դրամ: Երկուսիս կենսաթոշակն ընդհանուր առմամբ ավելացրին 1500 դրամով: Փաստաթղթերի պատճենման համար մեզանից գանձեցին 500 դրամ եւ 2002 թ. մարտի 22-ին հայտարարեցին, որ նպաստառուների ցուցակից մեզ հանել են 2002 թ. հունվարի 1-ից:

Այսպիսով, մեզանից խլեցին ամենամսյա չնչին ողորմությունը՝ 3800 դրամ:

Մեր ապրուստի ամենօրյա նվազագույնը կազմում է 340 դրամ. 100՝ էլեկտրաէներգիայի ծախսը, 40՝ մյուս կոմունալ ծախսերը, մնում է 200 դրամ:

Ձեր ծնողները նո՞ւյնպես բավարարվում են օրական 200 դրամով:

Ի՞նչ եք կարծում, մե՞նք ենք հարստացել, թե՞ այդպիսին են «բարձրագույն» խաբեբայական մաթեմատիկայի հաշվարկները, իսկ դուք էլ դարձել եք սեփական, բայց արդեն «հարուստ» ժողովրդի ծառաները:

2002 թ. մարտի 22-ին հայտարարում եք նպաստը հաշվառումից հանելու մասին, բայց նպաստից զրկում եք հունվարի 1-ին. ի՞նչ է, օրենքը ձեզ համար հետադարձ ո՞ւժ ունի:

Եվ վերջինը: Պատասխանեք, խնդրեմ, ի՞նչ է նախատեսում այդ խաբեբայական ծրագիրը, մեր միջոցները խլելով ո՞ւմ է տալիս դրանք: Գուցե այդ փողերը փոխանցվում են թաղման բյուրո՞, որպեսզի մեզ թաղման անվճար տեղ հատկացնեն իբրեւ Հայաստանի Հանրապետությունում բնակության մշտական վայր:

Հարգանքներով՝

Ա. ԽՍԱՅԱՆՈՎ
Ն. Ստեփանյանի փ. 18 (25ա) շենք, բն. 2

Հարգելի խմբագրություն

Այս նամակս միլիցիայի սպա Սամվել Քոչարյանի մասին է, խնդրում եմ տպեք: Գիտենք, որ բոլոր միլիցիոներները բարի չեն լինում, նրանցից շատերը չար ու նենգ են: Բայց Աստծո առաջ մեղք չգործենք, նրանց մեջ բարիներն էլ կան: Նրանցից է Սամվել Քոչարյանը, ահա թե ինչպես համոզվեցի:

Աղջկաս աշխատանքի տեղավորելու համար ներքին գործերի նախարարությունում իրոք տեղ չկար, եւ պրն Ս. Քոչարյանն ուրիշների պես կարող էր մեր դիմումին պատասխանել, որ տեղ չունեն, եւ ոչ թե, ինչպես արեց Ս. Քոչարյանը, իր ծանոթներին ու ընկերներին խնդրեր, որ աշխատանքի տեղ գտնեն աղջկաս համար: Նա անընդհատ հետապնդեց այդ հարցը, անգամ անձամբ հանդիպեց ՆԳ հոսպիտալի գլխավոր բժշկին եւ նրան խնդրեց աղջկաս աշխատանքի ընդունել հոսպիտալում որպես բուժքույր: Գլխավոր բժիշկը խոստացավ հունիս ամսին դրական լուծել նրա խնդրանքը:

Ես Ս. Քոչարյանին առաջին անգամ տեսել եմ ՆԳ ընդունելության օրը, ընդունարանում: Մինչ այդ նրան բոլորովին ծանոթ չէի: Նա այնպիսի մեծ լավություն է արել մեր ընտանիքի համար, որ կուզենայի այս նամակով երախտագիտություն հայտնել նրան: Նա փաստորեն մեր ընտանիքին փրկել է սովամահությունից, արտագաղթից: Մենք շնորհակալ ենք նրան:

Հարգանքներով՝

ՀԱՍՄԻԿ ԱՍԱՏՐՅԱՆ
Թոշակառու

Սփյուռքահայ մամուլ

Ժողովրդավարությո՞ւն: Ի՞նչ գնով

Ստորեւ «Արմինյըն միրոր սփեկթեյթր» շաբաթաթերթի մարտի 23-ի խմբագրականը, որն անդրադառնում է Հայաստանի ներքին անցուդարձին:

Սեպտեմբերի 11-ի աղետաբեր հարձակումներից հետո Մ. Նահանգների քաղաքականությունը ձեւավորողների աշխարհընկալումն այն աստիճանի կտրուկ փոխվեց, որ հատկապես Նախագահ Բուշի նախազգուշական խոսքերից հետո տարակուսելի ոչ մի տարբերակ չմնաց, որ աշխարհը կամ Ամերիկայի հետ պետք է լինի, կամ ահաբեկիչների: Ողբերգության ահավոր չափերը ոչ մի ձեւով չնսեմացրին Մ. Նահանգների կարգավիճակը որպես գերհզոր տերության: Զանգվածային լրատվամիջոցները, որոնք հպարտանում են ամենաանկախը լինելու փաստով, լուռ հետեւեցին եւ, հաշտվելով ստեղծված իրավիճակի հետ, սկսեցին այնպես վարվել, որ այսօր ցանկացած քննադատություն կամ կասկածանք ասվածի վերաբերյալ Մ. Նահանգներում դիտվում է որպես դավաճանություն:

Այլախոհության եւ քննադատության հանդեպ Ամերիկայում նման վերաբերմունքի ձեւավորման եւ առկայության պայմաններում արդարացի կլիներ հարցնել, թե Հայաստանն ու հայերն ինչպե՞ս պետք է վերաբերվեն այդ երեւույթներին, երբ երկիրն անորոշ վիճակում է: Անցած տասը տարիներին ընդդիմադիր ղեկավարներն ու թերթերը բառիս բուն իմաստով վայելել են խոսքի եւ արտահայտման ազատությունը, երբեմն նույնիսկ այդ ազատությունը հասցնելով լկտիության եւ աբսուրդի աստիճանի:

Կարծես Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի շրջափակումները բավական ցավ չէին պատճառել երկրին, հիմա էլ նրա հյուսիսային հարեւան Վրաստանն է նոր լարվածություն ստեղծում տարածաշրջանում՝ իր երկիր հրավիրելով թուրք զինվորականներին:

Շրջանը վաղուց պոտենցիալ տակառիկ է, եւ վերջերս ռուսական մամուլը հայտարարել էր, որ թուրք գործակալներն արդեն իսկ գրավել են իրենց դիրքերը՝ նոր հակամարտություններ հրահրելու հատկապես երկրի Ջավախքի շրջանում, որտեղ հիմնականում հայեր են ապրում: Դա տնտեսական առումով ճնշված մի տարածք է, որտեղից Վրաստանի կառավարությունը ցանկանում է դուրս մղել հայերին՝ աղքատության մատնելով նրանց: Պանկիսի կիրճում մահմեդական ահաբեկիչների որսն արդեն իսկ թեւավորել է նախագահ Շեւարդնաձեին՝ ռազմական լուծում որոնելու աբխազ անջատողականների խնդրում եւ սանձելու Ջավախքի հայության ինքնավարության ձգտումները: Դժբախտաբար, թուրքական եւ ամերիկյան մարտավարական նպատակները համընկնում են Ջավախքի հարցում, որտեղ տարիներ շարունակ հայերը փորձում են գոյատեւել անկայուն իրավիճակում: Նրանց ֆիզիկական պաշտպանվածության երաշխիք կարող է ծառայել ռուսական զինվորական բազայի ներկայությունը, որից էլ վրացիները փորձում են զրկել, մի քայլ, որ կարող է միայն ուրախացնել եւ շահագրգռել Վաշինգտոնին:

Մյուս կողմից, թուրքերը խրախուսում են վրացիներին, որ մեսխեթներին վերաբնակեցնեն Ջավախքում, որտեղից Ստալինը նրանց վտարել էր 1944-ին: Այդ քայլը նպատակ ունի փոխել տարածքի էթնիկական կառուցվածքը, դուրս մղել հայերին, հրահրել սահմանային միջադեպեր Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ ու առավել ամրացնել թուրք զինվորականների ներկայությունն այդ երկրում:

Ակներեւ է, որ օղակը սեղմվում է Հայաստանի շուրջը՝ առավել վատթարացնելով նրա տնտեսությունն ու անվտանգությունը, հավելյալ առիթ դառնալով արտագաղթի համար:

Հակառակ այս անբարենպաստ պայմաններին, Հայաստանն, այնուամենայնիվ, իրեն լավ է դրսեւորել եւ դրսեւորում: Անցյալ տարի կառավարությունը խոստացել էր ստեղծել 40 հազար աշխատատեղ: Այդ թիվը գերազանցվել է, եւ միջազգային ֆինանսական գործակալությունները տնտեսական վերականգնման արագ տեմպեր են արձանագրել, չնայած դրանք դեռեւս շատ հեռու են հասարակ մարդկանց առօրյա կյանքում նշանակալի եւ շոշափելի բարելավում մտցնելուց: Չքավորությունից տառապող ընտանիքները զգալիորեն աճել են: Հակառակ տարածաշրջանում առկա սպառնալիքներին, վտանգներին եւ անորոշություններին, Հայաստանի արտաքին քաղաքականությունն իրականացվում է չափազանց շրջահայաց կերպով: Իհարկե, ղարաբաղյան հակամարտությունը դեռ լուծված չէ, եւ ժամանակը միգուցե գործում է ոչ ի նպաստ Հայաստանի, քանի որ թուրքերի դիրքն ամրանում է տարածաշրջանում եւ համաշխարհային շուկայում կարծես ադրբեջանցիների նավթն ավելի է գնահատվում, քան հայերի արյունը:

Հայաստանի վրա բացասաբար ազդող գործոնները հիմնականում արտաքին են: Դրանք դանդաղեցնում են երկրի աճը եւ նպաստում ներքին անառողջ մթնոլորտի զարգացմանը:

Անաչառ լինելու համար պետք է նշել, որ ոչ մի կառավարություն կամ իշխանության ղեկավար ավելի լավ չէր կարող դրսեւորել իրեն: Հայաստանը գոյատեւման պայքարի մեջ է, եւ միակ ճիշտ ու տրամաբանական քաղաքականությունը համախմբվելն է ղեկավարության շուրջ մինչեւ ղարաբաղյան հակամարտությունը վերջ գտնի, շրջափակումը վերացվի, տնտեսությունը բարելավվի եւ մարդկանց արտահոսքը նվազի:

Երբ Մ. Նահանգների նման գերտերությունն է քննադատության եւ այլախոհության հանդեպ հանդուրժողականության սահմանը փոքրացրել, ապա ինչքան ավելի կարեւոր են համագործակցությունն ու զորակցությունը Հայաստանի նման մի երկրի համար: Իսկ ինչի՞ ենք մենք ականատես լինում: Անխոհեմ թշնամանք, եսակենտրոն պայքար եւ ինքնանպատակ ու շահամոլական արշավ ղեկավարության դեմ՝ վարկաբեկելու նրան, երկրում խուճապ ստեղծելու եւ մոլորեցնելու ինչպես սփյուռքահայ նվիրատուներին, այնպես էլ արտասահմանյան ներդնողներին:

Սա, իհարկե, չպետք է մեկնաբանել որպես պահանջ վերացնելու այլախոհության եւ ընդդիմության ժողովրդավարական իրավունքները, այլ պահանջ անհարկի չբորբոքելու կրքերը: Հայաստանն արդեն ապրել է ընդդիմության բերանը փակելու տերպետրոսյանական ժամանակաշրջանի հետեւանքները, երբ ընդդիմադիր մամուլն էր հետապնդվում, կուսակցական առաջնորդներ էին բանտարկվում եւ կուսակցության գրասենյակներ փակվում քմահաճ կարգադրությամբ:

Այժմ մենք չենք տեսնում կառուցողական քննադատության ոչ մի նշույլ այսպես կոչված ընդդիմադիր մամուլում: Անհիմն պնդումները, չարամիտ ակնարկներն ու միտումնավոր ստերը պարզապես զայրացուցիչ են եւ կարող են նկարագրվել միայն մեկ՝ զազրելի բառով: Կարդալով, օրինակ, «Առավոտ», «Չորրորդ իշխանություն» եւ «Հայկական ժամանակ» թերթերը, կարելի է պատկերացնել, թե որքան ցածր մակարդակի կարող է իջնել դեղին լրագրությունը: Եվ, իհարկե, սփյուռքում էլ միշտ գտնվում են վարձու պատրաստակամներ՝ հատկապես Մ. Նահանգների արեւմտյան ափին, որոնք անմիջապես վերատպում են այդ շինծու եւ նողկալի պնդումները:

Այդ այսպես կոչված ընդդիմությունն, ըստ երեւույթին առաջիկա խորհրդարանական եւ նախագահական ընտրություններին ընդառաջ, վերջին շրջանում մասնավորապես ուժեղացրել է իր հարձակումները՝ երկրում ստեղծելով քաղաքական չափազանց անդուր եւ անառողջ մթնոլորտ: Նախագահական ընտրությունների մի քանի հավակնորդների անուններ արդեն իսկ հայտնի են: Դրանցից մեկը նախկին վարչապետ Հրանտ Բագրատյանն է, որն իր պաշտոնավարության ժամանակ այնքան էլ մեծ նվաճումներ չարձանագրեց: Մյուսը՝ դարձյալ նախկին վարչապետ եւ ապա Մեծ Բրիտանիայում ՀՀ դեսպան Արմեն Սարգսյանն է, որն իր հույսերը կապել է մի քանի սփյուռքահայերի հետ: Իսկ նախկին Նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի նախատեսված այցելությունը Մ. Նահանգներ կարծես ազդարարում է նրա վերադարձը քաղաքական ասպարեզ եւ դրանով իսկ իր վարկաբեկված կուսակցության ՀՀՇ-ի վերականգնումը:

Քաղաքական ամեն տեսակ աշխուժություն, ինչ խոսք, ողջունելի է, եթե նպաստում է ժողովրդավարական գործընթացին եւ չի դառնում քայքայիչ գործոն: Իր պատմության այս շրջանում Հայաստանը շատ բան է դրել խաղասեղանին: Պետք է զգույշ լինել եւ ժողովրդավարություն խաղալ՝ առանց մեծ ցնցումներ պատճառելու երկրին:

Ո՞րն է ձեր իսկական դեմքը, պրն Իդիզ

Սեմիհ Իդիզ անունով մի թուրք մեկնաբան երկար պատասխան է գրել իմ «Հայերը չպետք է հարցազրույցներ տան թուրք լրագրողներին» վերնագրով հոդվածին, որտեղ ես քննադատել էի նրա զրպարտանքները եւ դատապարտել թուրք «ղազիթաճիներին» (դեղին մամուլի ներկայացուցիչներին), որոնք սովորաբար աղավաղում են իրենց հարցազրույց տված հայերի խոսքերը: Չնայած, որպես կանոն, չեմ պատասխանում թուրք քննադատներին, բայց այս դեպքում բացառություն եմ անում երկու պատճառով. 1) ի տարբերություն շատ թուրքերի եւ ադրբեջանցիների, որոնք արձագանքում են գրածներիս գռեհիկ եւ սպառնական լեզվով, պրն Իդիզը շատ ավելի քաղաքակիրթ ձեւով էր գրել, 2) Հայկական ցեղասպանությանն անդրադառնալիս նա օգտագործել էր «ցեղասպանություն» բառն առանց վիրավորական «այսպես կոչված» կամ «ենթադրյալ» որակավորումների:

Նախ եւ առաջ ցանկանում եմ հստակ տարբերակում մտցնել երկխոսության եւ հաշտեցման միջեւ, որոնք որոշ ոչ հայկական ուժերի կողմից չարաշահումների պատճառ են դարձել վերջին շրջանում: Հաշտեցումը թուրքերի հետ առանց Հայոց ցեղասպանության ճանաչման, անընդունելի տարբերակ է: Երկխոսությունը, սակայն, ընդունելի է եւ արդեն մի քանի տարի շարունակվում է թուրքերի եւ հայերի միջեւ այս կամ այն ձեւով: Իմ պատասխանը պրն Իդիզին լինելու է բաց խոսակցություն, ոչ նման ԹՀՀՀ-ի գաղտնի բանակցություններին: Պրն Իդիզը գրությունը սկսում է պատրաստակամություն հայտնելով իր թերթում տպագրելու հերքումն իր այն ենթադրության, թե ես պաշտպանում եմ ահաբեկչությունը: Դժբախտաբար, նա ափսոսանք չի արտահայտում իր այդ չարամիտ արտահայտության համար: Նա վաղուց հրապարակած պետք է լիներ իմ հերքումը իր կեղծ մեղադրանքների առնչությամբ: Փոխարենը ցինիկաբար շարունակելով իր զրպարտանքները, նա գրում է. «Ես ուրախ եմ լսելու, որ դուք ԱՍԱԼԱ-ին պաշտպանողներից չեք, չնայած, կարդալով ձեր գրածները, դժվար է հավատալ դրան»: Այլ խոսքերով, պրն Իդիզի համար ցանկացած հայ, որ պաշտպանում է իր ժողովրդի շահերը եւ հակադարձում թուրքերի ստերը Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ, անպայման պետք է ահաբեկչության կողմնակից լինի:

Նա պատրաստակամություն է հայտնում նաեւ հերքում տպագրել Հայաստանի առեւտրի եւ արդյունաբերության փոխնախարար Տիգրան Դավթյանի վերաբերյալ, չնայած վերջինս, տեղյակ լինելով թուրքական աղավաղումներին, չի ցանկանում նման պատիվ շնորհել թուրքական մամուլին: Պրն Իդիզն, այնուհետեւ, չափազանց տարօրինակ մեղադրանք է առաջ քաշում իմ հասցեին, ասելով, թե պրն Դավթյանը հերքում է «Հյուրիեթի» արտահայտությունները, որովհետեւ նրան «վախեցրել եմ»: Նա որեւէ տրամաբանական պատճառ չի նշում այդ մեղադրանքի համար: Ասեմ, որ հայկական մի թերթ պրն Դավթյանի հերքումը տպագրել էր նախքան նրա հետ իմ կապ հաստատելը: Այնպես որ նրան վախեցնելու հարց չի կարող լինել:

Պրն Իդիզը գրում է, թե պրն Դավթյանը չէր կարող հերքել «Հյուրիեթի» գրածները, քանի որ «ձայնագրություններ կան»: Ես լրջորեն կասկածում եմ, թե նման ձայնագրություն գոյություն ունի, քանի որ, ըստ պրն Դավթյանի, «Հյուրիեթին» ինքը հարցազրույց չի տվել: Նա պարզապես Երեւանի ռեստորաններից մեկում ճաշում էր հյուրերի հետ: Եթե թուրք լրագրողը, ներկա լինելով այնտեղ, գաղտնաբար ձայնագրել է սեղանի շուրջ ծավալված խոսակցությունը՝ առանց Դավթյանի գիտության կամ համաձայնության, ապա դա պարզապես էթիկայի, եթե ոչ օրինականության, խախտում պետք է համարել: Ինչեւէ: Հետաքրքիր կլինի համեմատել պրն Դավթյանի խոսքերը «Հյուրիեթի» գրածների հետ, պարզելու, թե ով է ճիշտ ասում, ով՝ սխալ:

Անցյալ շաբաթ իմ հոդվածը գրելիս, գիտենալով, որ «Հյուրիեթի» հոդվածագիր Գիլա Բենմայորը հրեա է, չէի նշել նրա էթնիկ ծագումը, անհրաժեշտ չհամարելով այդ մանրամասնը: Մինչդեռ պրն Իդիզն ինձ ուղղված նամակում բացահայտում է նրա «թուրք-հրեա» լինելը եւ ավելացնում. «Գուցե դուք նրան գնահատում եք հայերի մեջ վերջին շրջանում աճող հակասեմական լույսի ներքո, սոսկ այն պատճառով, որ Իսրայելը հրաժարվում է ինչ-ինչ նկատառումներով ճանաչել հայերի ցեղասպանությունը»: Սա բացահայտ սադրիչ արտահայտություն է նրա կողմից, եւ ես չեմ ցանկանում անդրադառնալ դրան: Բայց նշեմ, որ հակառակ նրա կարծիքին, «ոչ մի աճող հակասեմականություն» էլ չկա հայերի մեջ: Ինչպես նշել եմ, մեծ թվով ականավոր հրեաներ Իսրայելում եւ այլուր, նույնքան վիրավորված են զգում իրենց, ինչքան հայերը Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ Իսրայելի կառավարության քաղաքական դիրքորոշումից:

Այնուհետեւ պրն Իդիզը հետաքրքրական մի նկատառումի է իմ ուշադրությունը հրավիրում, ասելով, որ Կալիֆոռնիայում գտնվող իր հայ ընկերներից շատերը, «որոնք գիտեն իմ տեսակետները 1915-ի դեպքերի մասին եւ կարող են ձեզ հայտնել», չեն ցանկանում բացահայտվել, վախենալով, որ թուրքի հետ ընկերություն անելու հետեւանքով կարող են «հետապնդվել ձեզ նման մարդկանց կողմից»:

Չնայած բազմիցս գրել եմ, որ հայերը թուրքական կառավարությունից քաղաքական պահանջ ունեն եւ ոչ թե անձնական ատելություն անհատ թուրքերի դեմ, պրն Իդիզը համառորեն պնդում է իր կեղծ ենթադրությունը, թե բոլոր հայերն ատում են թուրքերին: Ինչպե՞ս այդ դեպքում կարող է նա գրել, թե հայ ընկերներ ունի Կալիֆոռնիայում: Ես ոչ մի պատճառ չունեմ հետապնդելու նրա հայ ընկերներին: Ընդհակառակը, ուրախ էի նրանցից մեկից ստանալով շատ հետաքրքրական մի նամակ, որտեղ խոսվում էր հայերի հանդեպ պրն Իդիզի համակրական վերաբերմունքի մասին: Դժբախտաբար, նա չի ցանկանում զարգացնել այդ վերաբերմունքը: Միակ բացատրությունը, որ կարող եմ տալ 1915-ի դեպքերի առնչությամբ իր տեսակետները չհայտնելուն, այն է, որ նա տեղյակ է «բոլոր դժվարություններին», որ անթիվ-անհամար թուրքեր ենթարկվում են Թուրքիայում Հայոց ցեղասպանությունը ընդունելու «սխալը» կատարելով: Թուրքական կառավարությունը, մեղմ ասած, այնքան էլ բարյացակամորեն չի վերաբերվում այն թուրքերին, որոնք միամտորեն հավատում են խոսքի ազատությանը Թուրքիայում, հատկապես Հայոց ցեղասպանության նման չափազանց նուրբ հարցի առնչությամբ:

Պրն Իդիզը հակասական մեկ ուրիշ արտահայտությամբ գրում է, որ «կանոնավորապես կարդում է «Կռունկի» էջերում իմ հոդվածները հատկապես իմ թունոտ մեկնաբանությունները թուրքերի մասին»: Եթե իրոք նա ճանաչում է Հայոց ցեղասպանությունը եւ համակրում է հայերին ընդհանրապես, ապա չեմ կարծում, թե իմ հոդվածները «թունոտ» պետք է համարի եւ վիրավորվի դրանց բովանդակությունից: Եթե վիրավորվում է ու թունոտ է համարում, ուրեմն չի համակրում հայերին եւ չի ճանաչում Հայոց ցեղասպանությունը: Երկու թելի վրա խաղալ չի կարելի՝ կամ ընդունում է ճշմարտությունը, կամ էլ սոսկ մեկ ուրիշ թուրք է, որը փորձում է «ընկերոջ» դիմակով սիրաշահել հայերին:

ՀԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆՅԱՆ,
«Կալիֆոռնիա կուրիեր»

ՆՈՐԻ՞Ց, ԹԵ ԿՐԿԻՆ

«Հայ-թուրքական հաշտեցման հանձնաժողովը» վերականգնվեց

Դրա մասնակիցները հանդիպում են Նյու Յորքում

Մարտի 14-ին «Ազգը» տեղեկացրել էր, որ «Հայ-թուրքական հաշտեցման հանձնաժողովը վերսկսում է իր աշխատանքները «թարմացած» կազմով, իսկ 20-ին անդրադարձել Միչիգանի համալսարանի նախաձեռնությամբ կազմակերպված գիտաժողովին: Հիշեցման կարգով նշենք, որ գիտաժողովը գումարվել է մարտի 7-10-ը, դրա եռօրյա նիստերն անցկացվել են դռնփակ: Հայաստանից ոչ մի գիտնական գիտաժողովին չի հրավիրվել, ոչ էլ լրագրող: Այլ կերպ՝ գիտաժողովի կազմակերպիչները Հայաստանին ողջամտորեն շրջանցել են, իսկ մասնակիցները դրա ավարտին որոշել են առաջիկա միջոցառումները հայաստանյան ու թուրքական համալսարանների համատեղ նախաձեռնությամբ կազմակերպել Երեւանում եւ Ստամբուլում:

Որոշման մասին մարտի 15-ի համարում տեղեկացնում է «Ակօսը», ավելացնելով, որ գիտաժողովն անցել է բարձր մակարդակով, եռօրյա նիստերում մասնակիցներն աշխույժ երկխոսություն են ծավալել, թուրք եւ սփյուռքահայ գիտնականների միջեւ մտերմություն է հաստատվել, ինչպես նաեւ գիտաժողովի վրա իր դրոշմն է դրել «ցեղասպանություն» հասկացությունը:

Ինչ վերաբերում է զեկուցումներին, գիտաժողովի մասնակիցներից պրոֆ. Բասքըն Օրանի վկայությամբ, «Ակօսը» պատրաստվում է աստիճանաբար հրապարակել դրանք: «Ակօսը» վերոհիշյալ համարում Աիդա Էրբալի թղթակցությամբ անդրադառնում է նաեւ «Հայ-թուրքական հաշտեցման հանձնաժողովին»: Թղթակիցը Նյու Յորքից հայտնում է, որ հանձնաժողովի աշխատանքները վերսկսվել են: Թեեւ դրա գործունեությունը վերականգնելու մասին դեռեւս պաշտոնապես չի հայտարարվել, սակայն Միչիգանի համալսարանի կազմակերպած գիտաժողովը գործունեության հարցը քննարկել է եւ հանգել վերականգնման եզրակացությանը:

Էրբալի ստացած տեղեկություններով՝ մեծամասամբ նախկին անդամներից կազմված հանձնաժողովը համալրվելու է նոր անդամներով: Նախատեսվում է փոխել հանձնաժողովի անունը եւ կոչել «Հայ-թուրքական շփումների խումբ», «Խորհրդակցության խումբ» կամ «Երկխոսության խումբ»: Ապրիլի 1-2-ը Նյու Յորքում հանձնաժողովի անդամները հանդիպում են. նրանք նախապես որոշել են հանդիպման մասին մամուլով որեւէ տեղեկություն չհայտնել:

Թե ինչ կապ ունի Միչիգանի համալսարանի կազմակերպած գիտաժողովը «Հայ-թուրքական հաշտեցման հանձնաժողովի» առավել եւս դրա գործունեության վերականգնման հետ, դժվար է ասել: Բայց որ գիտաժողովը փակ դռների ետեւում ընդունած հանձնաժողովի վերականգնման որոշումով ոչ միայն անտեսում է Հայաստանին, այլեւ նրան փաստի առջեւ է կանգնեցնում, ակնհայտ է: Որքան էլ թարմանա հանձնաժողովի կազմը, դրա կազմավորման սկզբունքները մնում են անփոփոխ: Քանի որ հանձնաժողովի անդամները որոշել են հանդիպումները դռնփակ անցկացնել, ուրեմն դրա գործունեության սկզբունքները եւս կմնան անփոփոխ:

Հ. ՉԱՔՐՅԱՆ

Եվրոպան եւ արաբներն ընդդեմ Շարոնի

Շաբաթավերջին Եվրոպայում տասնյակ հազարավոր անձինք ցույցեր արեցին պաղեստինցիների առաջնորդ Յասեր Արաֆաթի կենտրոնակայանի դեմ իսրայելցիների գրոհի կապակցությամբ: Ցուցարարներն առանձնապես շատ էին Ֆրանսիայի, Գերմանիայի, Հունաստանի, Բելգիայի, Նորվեգիայի եւ Շվեդիայի խաղաղ երթերում: Եվրոպայից դատապարտման ամենախիստ խոսքերը հնչեցին ինչպես Հայֆայում պաղեստինցիների իրականացրած ահաբեկչության, այնպես էլ Ռամալլայում Արաֆաթի կենտրոնակայանի պաշարման առնչությամբ: Պաշտոնական Փարիզը եւ Բեռլինը Իսրայելից պահանջեցին ապահովել պաղեստինցի առաջնորդի անվտանգությունը եւ գործելու հնարավորություն տալ Պաղեստինյան ինքնավարության իշխանություններին: Ֆրանսիայի ԱԳՆ-ում Իսրայելի դեսպան Էլի Բառնավիին հայտարարեցին, որ «հարկավոր է Ռամալլայում դադարեցնել իսրայելյան բանակի գործողությունները, կիրառել 1402 բանաձեւը եւ վերջ դնել Արաֆաթի նստավայրի պաշարմանը»:

Շվեդիայի վարչապետն իր հերթին ընդգծեց, որ Արաֆաթի եւ նրա վարչակազմի վրա նման հոգեբանական եւ ֆիզիկական ճնշումների գործադրումը «անպտուղ է եւ անարգասավոր»: Կիրակի օրը Եվրամիության արտգործնախարարի հանդիպման ժամանակ առաջարկվեց կազմակերպել Եվրամիության, ԱՄՆ-ի, ՄԱԿ-ի եւ Ռուսաստանի բանագնացների «անմիջական հանդիպում» Յասեր Արաֆաթի հետ:

Արաբական աշխարհում եւս բազմաթիվ հակաիսրայելյան ցույցեր տեղի ունեցան: Ֆրանսպրեսի տվյալներով, Եգիպտոսում 50 հազարանոց ցույցի մասնակիցները կոչ են արել սրբազան պատերազմ սկսել Իսրայելի դեմ եւ Կահիրեից վռնդել այդ երկրի դեսպանին: Լիբանանում, Հորդանանում, Սիրիայում, Իրաքում, Քուվեյթում, Օմանում, ԱՄԷ-ում նույնպես ցույցեր են կազմակերպվել: Լիբանանում «Հզբոլլահ» արմատական կազմակերպությունը կոչ է արել օժանդակել արաբների Ինթիֆադային «դրամով, զենքով եւ մարդկանցով»:

Ռոյթեր գործակալության տվյալներով, Մարոկկոյի Մոհամմեդ Զ թագավորը հեռախոսել է Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնին եւ հորդորել վերջ դնել ռազմական գործողություններին: Հորդանանը սպառնացել է «միջոցներ ձեռնարկել» Իսրայելի դեմ եւ ՄԱԿ-ի ուժերին խնդրել պաշտպանել պաղեստինցիներին: Եգիպտոսի արտգործնախարար Ահմեդ Մահերն ափսոսանք է հայտնել ԱՄՆ-ի թողտվության կապակցությամբ, իսկ Իսրայելի կառավարության գործելակերպը բնութագրել է «ոճրագործություն եւ անբացատրելի խելահեղություն»:

Պ. Ք.

ԼՈՆԴՈՆ

Մեծ Բրիտանիան սգում է մայր թագուհու մահը

Մարտի 30-ի երեկոյան ննջելուց հետո վախճանվել է Մեծ Բրիտանիայի 101-ամյա մայր թագուհին Եղիսաբեթը: BBC-ն տեղեկացնում է, որ սգո միջոցառումները երկրում կավարտվեն ապրիլի 9-ին, երբ նա կթաղվի Վինձորի Սբ. Գեորգ մատուռում: Կիրակի օրը Վինձորի պալատի զբոսայգում գտնվող Ամենայն սրբոց թագավորական մատուռում (այժմ այնտեղ է հանգուցյալի դագաղը) պատարագին ներկա էին թագավորական ընտանիքի անդամները ներկայիս թագուհու՝ Եղիսաբեթ Բ-ի գլխավորությամբ:

Աշխարհի ԶԼՄ-ները հաղորդում են, որ բյուրավոր բրիտանացիներ Բուքինգհեմյան պալատ են գալիս ծաղիկներ դնելու եւ ցավակցական խոսքեր գրելու հատուկ մատյաններում: Հուղարկավորությունը տեղի կունենա ապրիլի 9-ին Վեստմինստերյան աբբայությունում, ապա մայր թագուհին կթաղվի Վինձորների հուշամատուռում՝ կես դար առաջ կյանքից հեռացած ամուսնու՝ Գեորգ 6-րդի եւ այս տարվա փետրվարին մահացած դստեր՝ Մարգարետի կողքին:

Մեծ Բրիտանիայի բոլոր շենքերի վրա դրոշները խոնարհված են, սակայն, ըստ կառավարական աղբյուրների, մարզական միջոցառումները դժվար թե հետաձգվեն: Միլիոնավոր բրիտանացիների պատկերացմամբ, մայր թագուհու մահը խորհրդանշում է այն դարաշրջանի ավարտը, երբ թագավորական ընտանիքի անդամների անունները չէին հայտնվում «դեղին մամուլի» սկանդալային էջերում, այլ, ընդհակառակը, խորհրդանշում էին արժանապատվությունն ու պարկեշտությունը: 1900 թ. օգոստոսի 4-ին լորդ Գլամիսի ընտանիքում ծնված Եղիսաբեթը 1923 թ. ամուսնացել էր Յորքի դուքս Ալբերտի հետ եւ գահ բարձրացել 1937 թ.: 61 տարեկանում այրիանալուց հետո դստերը՝ Եղիսաբեթ Բ-ին օգնում էր երկրի կառավարման գործում:

Պ. Ք.

Հակահրեական ալիք Ֆրանսիայում

Հինգ միջադեպ երկու օրվա ընթացքում

Երեկ առավոտյան հրդեհվել է Ֆրանսիայի Լիոն քաղաքի հրեական սինագոգը: Ֆրանսիական ոստիկանության պաշտոնական հայտարարությամբ զոհեր չկան, սակայն այրվել են բոլոր գրքերն ու կրոնական մագաղաթները: Հրեական կազմակերպության ղեկավարը հայտնել է, որ հրդեհը ոչ թե պատահականության հետեւանք է, այլ հակահրեական գործողության:

Շաբաթավերջին հարձակումներ են եղել Ստրասբուրգի եւ Լիոնի մի քանի սինագոգների վրա, սակայն մարդկային զոհեր եւ մեծ վնասներ չեն արձանագրվել: Կիրակի օրը կրակ է բացվել Թուլուզ քաղաքի հրեական մսի խանութի վրա, որի տերն այդ պահին դրսում է եղել:

«Ժուռնալ դյու դիմանշ» թերթը հաղորդել է, որ շաբաթ օրը Վիլյորբան քաղաքում անհայտ անձինք հարձակվել են հրեա երիտասարդ ամուսինների վրա, հղի կինը վնասվել է եւ տեղափոխվել հիվանդանոց:

Ֆրանսիայի հրեական համայնքի ղեկավարներից մեկը հայտարարել է, որ այս միջադեպերը վկայում են երկրում հակահրեական տրամադրությունների կտրուկ աճի մասին: Հրեական սինագոգների վրա կատարված հարձակումները մեծ անհանգստություն են պատճառել Ֆրանսիայի հրեաներին, որոնք դիմել են տեղական կառավարությանը՝ խնդրելով ուժեղացնել հրեական հաստատությունների եւ բնակելի տների հսկողությունը:

Ֆրանսիայի վարչապետ Լիոնել Ժոսպենը դատապարտել է Լիոնի սինագոգի հրդեհումը: Նախագահ Ժակ Շիրակը նույնպես դատապարտել է այդ գործողությունները՝ անհամաձայնություն արտահայտելով տարածված այն կարծիքին, թե Ֆրանսիայում չափազանց ուժեղ են հակահրեական տրամադրությունները:

Ռ. Պ.

Պակիստանում ձերբակալվել է «Ալ Ղաիդայի» 3-րդ դեմքը

ԱՄՆ հատուկ ծառայությունները տեղեկացնում են իրենց խոշոր հաջողության մասին. 99 տոկոսի հավանականությամբ ձերբակալվել է «Ալ Ղաիդա» ահաբեկչական կազմակերպության 3-րդ խոշոր դեմքը՝ 30-ամյա պաղեստինցի Աբու Զուբեյդան: Լոնդոնի «Թայմսը» հաղորդում է, որ ձերբակալությունն իրականացվել է Պակիստանում անցյալ շաբաթ Հետաքննությունների դաշնային բյուրոյի եւ ամերիկացի հատուկ ջոկատայինների մասնակցությամբ: Հակաահաբեկչական այդ ձեռնարկումն Իսլամաբադի եկեղեցիներից մեկում վերջերս իրականացված պայթեցման պատասխանն էր: Պակիստանա-ամերիկյան համատեղ գործողության ընթացքում ձերբակալվել են 31 կասկածյալներ, սպանվել են երկու արաբ ահաբեկիչներ, վիրավորվել պակիստանցի 6 ոստիկաններ:

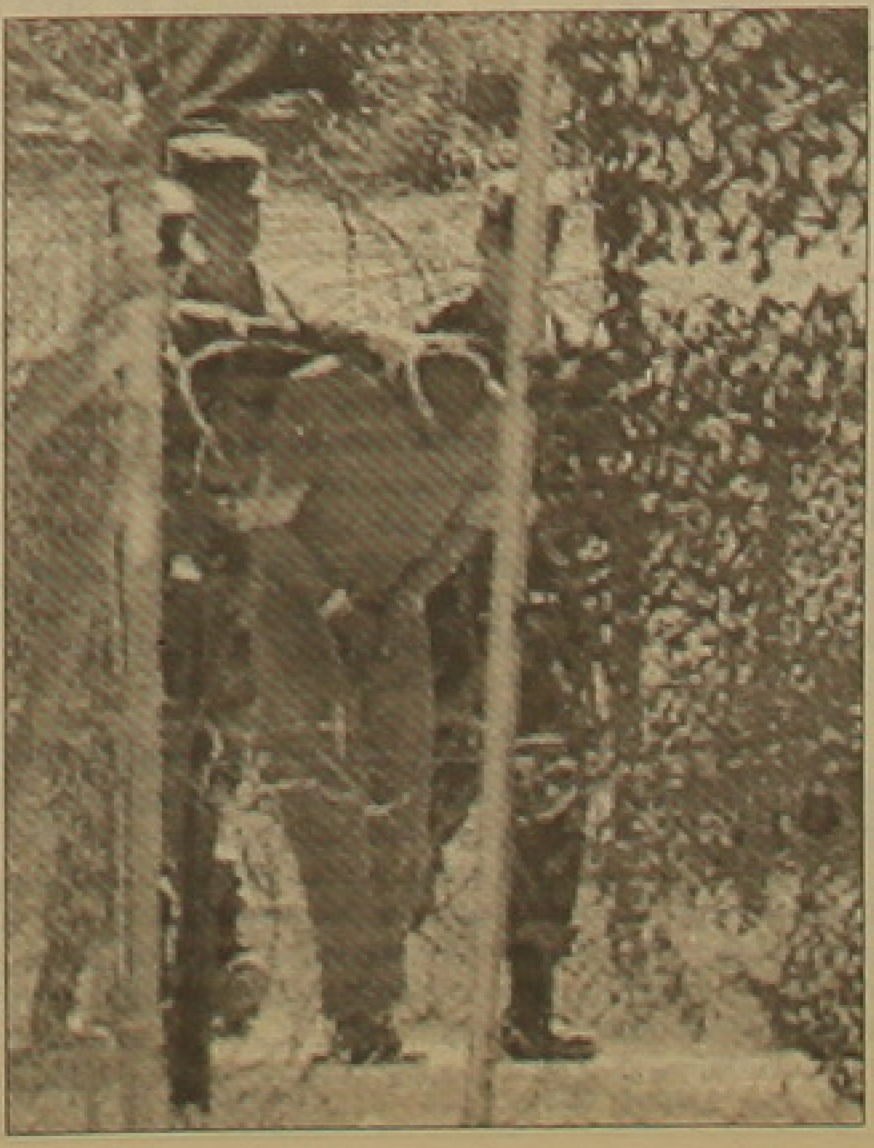

Ռոյթեր գործակալության տվյալներով, Աբու Զուբեյդային ներկայումս հարցաքննում են ամերիկացիները, որոնք ակնկալում են նրանից կարեւոր տեղեկություններ ստանալ «Ալ Ղաիդայի» ներկա վիճակի, ինչպես նաեւ նրա առաջնորդ բեն Լադենի վերաբերյալ: Գրեթե պատահաբար ձերբակալված Աբու Զուբեյդայի ինքնությունն արդեն հաստատել են պակիստանցի գործակալները: Ի դեպ, նրանք պնդում են, թե Զուբեյդան լոկ կեղծանուն է: Աֆղանստանում այդ ահաբեկիչը հայտնի է նաեւ Զեյն ալ Մուհամմեդ Հուսեյն անունով: Նա ծնվել է Սաուդյան Արաբիայում եւ ներկայումս ունի պաղեստինյան քաղաքացիություն:

BBC-ի տվյալներով, Աբու Զուբեյդան գլխավորել է «Ալ Ղաիդայի» օպերատիվ բաժինը եւ զբաղվել կադրերի ընտրությամբ, համակարգելով արտերկրի ահաբեկչական խմբավորումների գործունեությունը: Նա «Ալ Ղաիդայում» 3-րդ դեմքը դարձավ անցյալ տարվա նոյեմբերին այն բանից հետո, երբ ամերիկյան ռումբի պայթյունից զոհվեց բեն Լադենի մերձավոր Մոհամմեդ Աթեֆը:

Աբու Զուբեյդայի անունն ընդգրկված է ԱՄՆ-ում դաշնային հետախուզման մեջ գտնվող 25 ամենավտանգավոր ահաբեկիչների ցանկում: Ամերիկյան իշխանությունները ենթադրում են, որ նա անմիջականորեն մասնակցել է սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչություններին, Լոս Անջելեսի օդանավակայանի պայթեցման նպատակով 1999 թ. նյութված դավադրությանը, ինչպես նաեւ Փարիզում եւ Սարաեւոյում ԱՄՆ դեսպանատների պայթեցումների նախապատրաստմանը:

Պ. Ք.

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Մահկանացու գոյությունը կհագնի անմահություն

Սուրբ Հարության տոնախմբումը

Մարտի 31-ին, կիրակի, Հայ Առաքելական եկեղեցին տոնախմբեց իր հինգ տաղավար տոներից սուրբ Հարությունը (սուրբ Զատիկը): Բոլոր եկեղեցիներում մատուցվեց պատարագ, հնչեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց հայրապետի զատկական պատգամը: Հիսուս Քրիստոսի Հարության տոնի պատգամն այս է. մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսն իր մահով հաղթեց մահին եւ իր հարությամբ մեզ կյանք պարգեւեց:

Ադամից սկսած մարդը թաղվեց մեղքերի մեջ: Չարություններ ամբարեցինք մեր մեջ, նենգություններ, պատիր մտքեր, թերահավատություն, առավել մեծ մեղքը՝ մեծամտություն: Ամեն ժամանակ երկնից ձայն լսվեց մարդու փրկության համար: Սակայն գայթակղությունների մեջ թաղված մարդը ի զորու չէր ազատվել իր մեղքերից: Աստված մարդկանց մեջ ուղարկեց իր միածին որդուն, որն իր գոյությամբ ապացուցեց, թե մահկանացու գոյությունը կհագնի անմահություն եւ ապականացու մարմինը՝ անապականություն: Չարության կատարածուները խաչեցին մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսին: Ինչպես ճշմարտացի վկայում են ավետարանիչները՝ բարեպաշտ մարդիկ նրան իջեցրին խաչից, թաղեցին գերեզմանում: Երեք օր հետո, կիրակի առավոտյան յուղաբեր կանայք եկան խնկարկելու գերեզմանը եւ այն թափուր գտան: «...Եւ մինչ նրանք զարմացած էին այդ բանի վրայ, ահա լուսաւոր զգեստներով երկու մարդիկ հասան նրանց մօտ: Եւ երբ կանայք զարհուրեցին ու իրենց երեսը գետին խոնարհեցրին, մարդիկ ասացին. «Ինչո՞ւ ողջին մեռելների մէջ էք փնտրում: Այստեղ չէ, այլ յարեալ», ասում է Ղուկաս ավետարանիչը: Կորնթացիներին ուղղված Պողոս առաքյալի առաջին թղթում ասվում է. «Եթէ միայն այս կեանքի համար ենք յոյս դրել ի Քրիստոս, ողորմելի ենք, քան բոլոր մարդիկ... Ինչպէս Ադամով բոլորը մեռնում են, նոյնպէս եւ Քրիստոսով ամէնը պիտի կենդանանան իւրաքանչիւրն իր հերթին...»:

Քրիստոսի հրաշափառ հարության տոնը եկեղեցու մեծագույն տոներից մեկն է. այն հիմքն է քրիստոնեական հավատի եւ վարդապետության: Ամեն տարի հարության ավետիսով նախ եւ առաջ ծաղկում է հայոց հայրապետարանը: Սուրբ Հարության տոնին նախորդող երեկոյան կատարվում է ճրագալույց: Պատարագից հետո Մայր աթոռի ողջ միաբանությունն այս անգամ եւս շարժվեց Վեհարան, կատարեց տնօրհնեք, շնորհավորեց Վեհափառ հայրապետին եւ ստացավ Նորին Սրբության օրհնությունը: Զատկի ճրագալույցի երեկոյան ավարտվեց մեծ պահքը, որը լուծվեց զատկական ուտեստներով՝ ձկով, ձվով, կանաչեղենով, յուղով, բաղարջ հացով եւ գինով:

Կիրակի կատարվեց սուրբ Հարության տոնախմբությունը հայոց բոլոր եկեղեցիներում: Առավել նշանակալիցն, իհարկե, Մայր Աթոռ սուրբ Էջմիածնում կատարված տոնախմբությունն էր Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի նախագահությամբ:

Սուրբ Զատկի պատարագի ամբողջ խորհուրդը երկու սկզբունքների վրա է հիմնված՝ խաղաղության համար աղոթենք Տիրոջը, թող լինի նրա օրհնությունը եւ օրհնված լինի նրա թագավորությունը: Փառեն եպիսկոպոս Ավետիքյանը Մարկոսի Ավետարանի 16-րդ գլխից հատված ընթերցեց օրվա խորհուրդը: Ապա սկսվեց պատարագը, որի առաջին մասը կոչվում է «Երախայրիք պատարագ» նրանց համար, ովքեր մանուկներ են դեռ, ապա նաեւ սուրբ մյուռոնով դեռեւս չօծվածների համար: Երկրորդ մասը մեր Տիրոջ երկինք մուտք գործելու խորհուրդն ունի իր մեջ, իսկ երրորդը՝ եզրափակիչը, որ կոչվում է «Վերակոչման պահ»՝ հացի եւ գինու՝ Հիսուս Քրիստոսի մարմնի եւ արյան օծման խորհուրդն ունի:

Սուրբ Էջմիածնի պատարագին, որին ներկա էին ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը, պաշտոնական շատ անձինք, Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը հայրապետական իր պատգամն ու ողջույնը հղեց եկեղեցու նվիրապետական աթոռների գահակալներին, ողջ հոգեւոր դասին, պետության ավագանուն եւ համայն հայությանը:

– Սիրելի ժողովուրդ հայոց, բարեպաշտ եղբայրներ եւ քույրեր,- խոսեց Վեհափառը: – Հարության ողջունաբեր առավոտ է: Երկիրը լցվել է Տիրոջ ողորմությամբ: Եվ մեր հայացքը այս պահին աղոթքով է ուղղված դեպի Երուսաղեմ, դեպի ծերունակոխ սրբավայրերը: Ու թե Տիրոջ սուրբ երկրում արյուն ու արցունք է հոսում, մարդիկ են զոհվում, սակայն հարության եւ կյանքի հաղթության հավատով, հույսով ու լավատեսությամբ են համակված մեր հոգիները: Քրիստոսի սքանչելագործ հարության խորհրդով մենք ապրում ենք այն մխիթարությունը, որ Աստված չթողեց իր արարածներին մեղքի հետ միայնակ, կորստյան ճանապարհին, այլ շարունակ հայտնվեց մարդկությանը նահապետների ու մարգարեների միջոցով: Իսկ ի լրումն ժամանակի՝ մարմին առավ եւ բնակվեց մարդկանց մեջ: Մեկ այլ աշխարհի՝ խաղաղ ու եղբայրասեր, Աստծո հետ հաշտ, փրկված աշխարհի սերը մարդկանց հոգիներում սերմանելու առաքելությամբ եկավ Քրիստոս, եկավ խաչի վրա անարատ իր արյան հեղմամբ մեղքն ու մահը խորտակելու հանձնառությամբ: «Սիրեց յուրայիններին, իսպառ սիրեց նրանց», ասում է առաքյալը: Փրկչի իսպառ այս սիրով գծվել է Գողգոթայի ճանապարհը եւ փայլատակել է հարության լույսն իբրեւ սիրո ու բարու ճշմարտության հաղթություն, իբրեւ քավություն ու ներում, իբրեւ հաշտություն: Այսօր մենք, ում նույնպես իսպառ սիրեց Քրիստոս, կանգնած ենք թափուր գերեզմանի առջեւ, որի դռնից քարը մեզ համար մի կողմ է գլորված: Գերեզմանից այն կողմ մահվան ստվերից զերծ ճանապարհն է: Եվ հարությամբ Քրիստոս ձայնում է մեզ. «Եւ թէ ուր եմ գնում, այդ գիտէք, գիտէք ե՛ւ ճանապարհը: Ե՛ս եմ ճանապարհը, ճշմարտությունը եւ կյանքը»:

Սիրելի ժողովուրդ հայոց, հարության նոր արշալույս է բացված ի Հայաստան, ի Արցախ, եւ ի սփյուռս, ներշնչում՝ նոր կյանքի սպասումով, առաքինությամբ շնչող, ապահով ու բարվոք երջանիկ կյանքի: Եվ հարության նոր առավոտ է հայ իրականության մեջ: Չերկնչենք մեր հայրենիքում իրավունք եւ օրինականություն պաշտպանելու, արդարություն եւ ճշմարտություն հաստատելու: Դառնանք դեպի հարության անստվեր լույսը, բացենք մեր հոգին մեզ նորոգող ու փրկող հարության Քրիստոսի առջեւ: Երբ հարության նոր առավոտ է՝ ինչպես լռությամբ անցնենք կեղծիքի կողքով եւ մեր անտարբերությամբ ու վախկոտությամբ թույլ տանք, որ կյանքը դառնա կեղծ արժեքների ու գաղափարների, անօրեն գործարքների վաճառատեղի: Քրիստոնեական բարոյականի վերածնունդն այսօր համազգային խնդիր է եւ յուրաքանչյուրիս մտահոգության առարկա, քանզի առանց սիրո, առանց ազնվության, առանց արդարամտության ու օրինականության միայն կարճատեւ կարող են լինել բոլոր ձեռքբերումներն ու հաջողությունները, տնտեսությունը՝ զուրկ ազատ եւ ներդաշնակ զարգացումից, գիտությունը՝ հեռու կյանքի առաջընթացին ծառայելու իր կոչումից, արվեստը՝ անհոգի եւ միայն նմանակող: Առանց Փրկչի ոչինչ հարատեւ ու երջանկաբեր չենք կարող ստեղծել: Քրիստոս է ճանապարհը, աղբյուր կենաց եւ բաշխող շնորհաց: «Ով ինձ հավատում է՝ ինքն էլ կանի այն գործերը, որ ես եմ անում», ասում է մեր Տերը: Լավը լավ կոչող, վատը՝ վատ, բարին չարից տարբերող գործերն են դրանք, տեսիլքով ներշնչուն հարության գործերը, հաղթանակող, անհնարինը հնարավոր դարձնող ու հարությամբ շնչող կենդանի գործերը:

Փրկչի ուղենշած, Նրա արյամբ հակված, Նրա Տիրոջ ծաղկուն հարության ճանապարհով պիտի վերածնվի Հայաստանը, ճշմարտությամբ պիտի զորեղ լինի, լեցուն՝ կյանքով ու երջանկությամբ, երկիր դրախտավայր, աշխարհասփյուռ ողջ հայության համար ոչ միայն պատմական հայրենիք, այլ՝ հայրական, որ հավաքում է մեզ տապանակիր Արարատի շուրջ միասնականության սուրբ Էջմիածնի լույս հովանու ներքո: Աշխարհի բոլոր կողմերում հարության հավատով արձագանքենք, սիրելիներ, Հայաստան-սփյուռք միաբանության նոր ուխտի հրավերին եւ Տիրոջով ուրախ, Տիրոջով վստահ ու քաջաեռանդ ձեռնամուխ լինենք հայոց անկախ պետականության, մեր նոր կյանքի կառուցման նվիրական գործին: Նոր լույսեր վառենք ազգային միության մեր սուրբ տաճարում, վստահենք մեր զորությանը Քրիստոսով, սիրենք մեր միաբանությունը, ամբողջ ու պայծառ պահելու առաքելական մեր սուրբ եկեղեցին, ուր բնակվում է Աստված իր օրհնությամբ, հարություն ճառագող իր ճշմարիտ զորությամբ, որը զարթոնքով է լցրել հայ կյանքի անդաստաններն ամենուր, նոր կենսաջիղ հաղորդելով կյանքի հաղթության հավատով ապրող ու արարող ազատ Արցախին ու հայոց սփյուռքին: Ապրենք Քրիստոսով, եւ մեր կյանքը միշտ կլինի հարության ողջունաբեր առավոտ...

Քրիստոս հարյավ ի մեռելոց:

Օրհնյալ է հարությունը Քրիստոսի:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՄԻԱՑՅԱԼ ԷՄԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ծաղրանկարիչների ֆորումի միակ արվեստագիտուհին Ագնեսն էր՝ Հայաստանից

Մարտի 19-25-ը Դուբայի (Արաբական Միացյալ էմիրություններ) միջազգային օդանավակայանի ցուցահանդեսային հատուկ համալիրի ցուցասրահներից մեկում տեղի է ունեցել ծաղրանկարչության միջազգային 2-րդ ֆորումը, որին այս անգամ մասնակցել են աշխարհի 41 երկրներից 126 արվեստագետներ: Իր տեսակի մեջ տարածաշրջանի այս եզակի միջոցառումը առաջին անգամ մտահղացվել եւ անցկացվել է 2000 թվին: Այդ ժամանակ մասնակցել են 32 երկրներից 100 արվեստագետներ: Ըստ տեղի արաբական «Ալ-Բայան» թերթի մարտի 24-ի համարի տեղեկատվության, երկրների եւ մասնակիցների թվի նման աճը վկայում է միջոցառման կարեւորության եւ վայելած ժողովրդականության մասին: Մասնակիցները գոհունակություն են հայտնել ինչպես իրար ճանաչելու, միմյանց հետ հաղորդակցվելու ընձեռված բացառիկ հնարավորության, այնպես էլ կազմակերպվածության բարձր մակարդակի համար:

Ցուցահանդեսն ու ֆորումը կազմակերպել էր լրագրության, տպագրության եւ հրատարակչության «Ալ-Բայան» հաստատությունը, Դուբայի ռադիոհեռուստատեսության եւ «մեկ աշխարհ, մեկ ընտանիք» ընդհանուր խորագրի տակ երկրում այդ օրերին անցկացվող «գնումների միջազգային փառատոնի» կազմկոմիտեի անմիջական մասնակցությամբ: Միջոցառումներն անցկացվել են երկրի գահաժառանգ իշ գնդապետ Շեյխ Մոհամեդ բեն Ռաշիդ ալ-

Մաքթումի բարձր հովանավորությամբ, եւ «Քաթար էյրլայնզ» օդանավային ընկերության, էլեկտրաջրամատակարարման իշխանությունների, ինչպես նաեւ նավահանգիստների եւ մաքսատների վարչության հովանավորությամբ: Ֆորումի նպատակն է եղել հասարակության բոլոր խավերի կողմից գնահատված արվեստի այս ամենաժողովրդական ձեւի՝ ծաղրանկարչության միջոցով ընդլայնել մշակութային համագործակցությունն ու փոխադարձ հաղորդակցությունն աշխարհի ժողովուրդների եւ քաղաքակրթությունների միջեւ: Միջոցառման ընթացքում հատուկ պատվի է արժանացել երկրի ամենատարեց եւ ճանաչված ծաղրանկարիչ Համեդ Նաջիբը:

Ուրախությամբ պետք է նշել, որ Հայաստանի Հանրապետությունից իրենց ծաղրանկարներն են ներկայացրած եղել 12 արվեստագետներ՝ Սամվել Աբգարյանը, Վլադիմիր Աբրոյանը, Ագնես Ավագյանը, Ցոլակ Կանթեղը, Դավիթ Ղազանչյանը, Նիկո Մանուկյանը, Գեորգի Յարալյանը, Հարություն Չալիկյանը, Վահագն Պողոսյանը, Պավել Ջհանգիրովը, Արայիկ Օհանյանը եւ Վրեժ Քասունին: Սակայն նրանցից մեկին միայն՝ Ագնես Ավագյանին է բախտ վիճակվել հրավեր ստանալ եւ անձամբ ներկա լինել ֆորումի աշխատանքներին: Այս շնորհալի, բայց համեստ արվեստագետին էլ հանդիպեցինք «Ազգ»-ի խմբագրությունում եւ քաղեցինք հետեւյալ տեղեկությունները իր եւ ցուցահանդես-ֆորումի մասին: Մանկական երազային աշխարհը ոչ շատ վաղուց թոթափած, բայց արդեն իր հաստատուն տեղն զբաղեցրած այս արվեստագետին կարելի է հրաշք անվանել, որովհետեւ եզակի առանձնահատկությամբ է օժտված՝ կարող է միաժամանակ երկու ձեռքով նկարել, մի փաստ, որ նշված էր ֆորումի առթիվ արաբական «Ալ-Բայան» թերթի հրատարակած հատուկ հավելվածի էջերում, որտեղ եւ այլ կենսագրական տեղեկությունների թվում գրված էր նաեւ, որ նրա անունը այդ փաստի առնչությամբ գրանցված է «Գինեսի» օրինակով Ռուսաստանում հրատարակված ԱՊՀ եւ Բալկանյան երկրների ռեկորդների եւ ռեկորդակիրների գրքում:

Դեռատի Ագնեսան հիացական, վառ տպավորություններով է վերադարձել Դուբայից: Հատկապես գոհ է արաբ ժողովրդի ջերմ ընդունելությունից եւ շրջագայություններից:

Փոքր տարիքից է հափշտակվել նկարչությամբ եւ հատկապես ծաղրանկարչությամբ: Ընտանիքի անդամների շարժերն է նկարել ամեն անգամ, երբ նրանք ինչ-որ ձեւով նյարդայնացրել են: Եվ չնայած Չարենցի անվան դպրոցի 8-րդ դասարանից տեղափոխվել է Թերլեմեզյանի անվան գեղարվեստի ուսումնարան, որտեղ 1999-ին ավարտել է գեղանկարի բաժինը եւ այժմ էլ սովորում է Երեւանի պետական գեղարվեստի ակադեմիայի դիզայնի եւ կիրառական զարդարվեստի ֆակուլտետի երկրորդ կուրսում, նա այնուամենայնիվ, հավատարիմ մնալով իր կոչմանը, մասնագիտացել է ծաղրանկարչության մեջ եւ տպագրվում է հիմնականում «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթում: Մասնակցել է խմբակային բազմաթիվ ցուցահանդեսների: Մայիսին սպասվում է եւս մեկը: Անհատական ցուցահանդեսներ ունեցել է Երեւանում 1995-ին եւ Սանկտ Պետերբուրգում՝ 1996-ին: Ձեւավորել է մանկական գրքեր, որոնցից առաջինը դեռ 13 տարեկանում: «Յունիսեֆի» պատվերով ձեւավորել է «Երեխաների իրավունքներ» վերնագրով գիրքը, որն արդեն հրատարակված է: Տպագրության ընթացքում է Պիտեր Պենի հայկական թարգմանության իր ձեւավորած գիրքը: Հեղինակել է խորհրդանշաններ տարբեր փառատոների՝ դրանց թվում նաեւ «Երեխաների հաղորդակցման միջազգային օրվա» առթիվ, որն արժանացել է «Յունիսեֆի» սահմանած առաջին մրցանակին:

Մասնակից երկրների եւ իր տպավորությունների մասին պատմելու մեր հարցին Ագնեսը պատասխանեց. «Չափազանց հետաքրքիր հանդիպումներ ունեցա տարբեր երկրների արվեստագետների հետ, ի դեպ, իգական սեռի միակ ներկայացուցիչն էի այնտեղ: Հայաստանի մասին իմ պատմածներից հետո մասնակիցներից ոմանք հետաքրքրություն ցուցաբերեցին այցելելու Հայաստան: Նրանց թվում պետք է նշել հատկապես Դուբայի լավագույն ծաղրանկարիչ Ալ-Մուհրաքիին: Իսկ մասնակից երկրներից նշեմ Իսպանիան, Շվեդիան, Լեհաստանը, Հնդկաստանը, Իտալիան, Ֆրանսիան, Հունգարիան, Նորվեգիան, Կիպրոսը, Բելգիան, Անգլիան, Ռումինիան, Իրանը եւ Միջին Արեւելքի արաբական երկրները»:

– Ե՞րբ ես սկսել միաժամանակ երկու ձեռքով նկարել:

– Տասնչորս տարեկանից: Դրանից առաջ առանձին՝ ե՛ւ աջ, ե՛ւ ձախ ձեռքով կարողանում էի նկարել: Դպրոցում դասատուս արգելում էր օգտագործել ձախ ձեռքս, բայց ես շարունակում էի եւ մի օր զգացի, որ կարող եմ միաժամանակ երկուսն էլ օգտագործել:

– Հեռագա ծրագրեր կա՞ն արդեն:

– Տարվա ընթացքում կայցելեմ երեւի եվրոպական տարբեր երկրներ: Հրավերներ ստացել եմ:

Կանաչ ճանապարհ մեր երիտասարդ, բայց տաղանդավոր արվեստագիտուհուն:

ՏԻԳՐԱՆ ԾՈՒԼԻԿՅԱՆ

Մարզական

Կանխատեսելի արդյունքներ

Ֆուտբոլի ՀՀ գավաթի 1/8 եզրափակիչի առաջին հանդիպումներով մեկնարկեց ֆուտբոլային մրցաշրջանը Հայաստանում, որը խոստանում է բավական հետաքրքիր մրցապայքար: Ճիշտ է, դա առայժմ չի վերաբերում գավաթի մրցաշարին: Կայացած 8 հանդիպումների գերակշռող մասի արդյունքները կարելի էր նախապես կանխատեսել: 1/8 եզրափակիչի զույգերում մրցակիցներից մեկի առավելությունը մյուսի նկատմամբ ակնհայտ էր, ինչն էլ կանխորոշեց մրցակցության ելքը: Առաջին խմբի թիմերն առայժմ ունակ չեն լրջորեն մրցակցել բարձրագույն խմբի փորձառու կոլեկտիվների հետ:

Արդեն առաջին հանդիպումներից հետո կարելի է վստահորեն անվանել քառորդ եզրափակիչի մասնակիցներին: Թերեւս որոշակի հետաքրքրություն է ներկայացնում «Դինամո-2000»-ի եւ «Կոտայքի» պատասխան հանդիպումը: Մյուս խաղերում հաղթողներն արդեն հայտնի են:

Ճիշտ է, բարձրագույն խմբի թիմերին առաջին խմբի որոշ թիմեր, այնուամենայնիվ, դիմադրեցին: Եղվարդի «Դինամոն» «Փյունիկի» հետ մրցախաղում վատ տպավորություն չթողեց, թեեւ ողջ խաղի ընթացքում այդպես էլ չկարողացավ լրջորեն սպառնալ մրցակցի դարպասին: «Փյունիկ-2»-ի երիտասարդ ֆուտբոլիստները գրեթե մեկ խաղակես հավասար պայքար մղեցին «Զվարթնոցի» դեմ, բայց ի վերջո, փորձն ու վարպետությունը իրենց դերը խաղացին: Նշենք, որ «Փյունիկ-2»-ի կազմում հանդես եկան փորձառու Ռաֆայել Նազարյանն ու Վարազդաս Ավետիսյանը: Վերջինիս, չգիտես ինչու, մարզիչները պարտադրել էին ազատ պաշտպանի պարտականություն կատարել: Անսովոր դիրքում, իհարկե, Ավետիսյանն իրեն վստահ չէր զգում:

Որոշ չափով զարմանալի էր «Միկայի» նվազագույն հաշվով հաղթանակը Վանաձորում: Թերեւս թաց խաղադաշտն էր պատճառը: «Միկայի» լեգեոնականներից խաղին մասնակցեց միայն Բուլանովը, որն էլ դարձավ գոլերի հեղինակ: Վաղը 1/8 եզրափակիչի պատասխան խաղը կանցկացնեն «Ղարաբաղն» ու «Բանանցը»: Մյուս հանդիպումները կկայանան ապրիլի 6-ին եւ 7-ին:

Խաղերի արձանագրություններից

«Դինամո» Եղվարդ-«Փյունիկ»՝ 0-5 (0-2)

Արտավազդ Քարամյան (18, 36), Մամադու Դիավարա (49), Արման Քարամյան (68, 78):

«Բանանց»-«Ղարաբաղ»՝ 3-0 (1-0)

Կարեն Նավոյան (37), Վահե Դավթյան (65), Սերգեյ Առաքելյան (67):

«Լոկոմոտիվ»-«Շիրակ»՝ 1-6 (1-5)

0-1՝ Տիգրան Դավթյան (6), 0-2, 0-3՝ Վարդան Բիչախչյան (15, 24), 0-4՝ Կարեն Խաչատրյան (28), 0-4՝ Արեգ Ավագյան (38), 1-5՝ Վարդան Բիչախչյան (40), 1-6՝ Անդրանիկ Բարիկյան (56):

«Լոռի»-«Միկա»՝ 1-2 (0-1)

Անդրեյ Բուլանով (30՝ 11 մ, 67), Գագիկ Հարությունյան (65՝ 11 մ):

«Արմավիր»-«Սպարտակ»՝ 0-6 (0-3)

Ռոմեո Ջենեբյան (39), Արամ Հակոբյան (43, 44, 71), Աշոտ Այվազյան (66, սեփ. դարպ.), Կարեն Բարսեղյան (69), 85-րդ րոպեին Արամ Հակոբյանը չիրացրեց 11 մ հարվածը:

«Սպարտակ-2»-«Արարատ»՝ 0-4 (0-3)

Արմեն Առաքելյան (13), Արսեն Սարգսյան (27), Արամ Սարգսյան (35), Վահե Հակոբյան (90):

«Փյունիկ-2»-«Զվարթնոց»՝ 1-6 (0-2)

0-1, 0-2՝ Սարգիս Նազարյան (42, 45), 0-3, 1-4՝ Վահրամ Լոքյան (51, 59), 1-3՝ Ռազմիկ Մելոյան (55), 1-5՝ Նվեր Խաչատրյան (62), 1-6՝ Լեւոն Փաչաջյան (88):

«Դինամո-2000»-«Կոտայք»՝ 2-0 (1-0)

Արտյոմ Ադամյան (32, 88):

Շումախերը կրկին առաջինն է

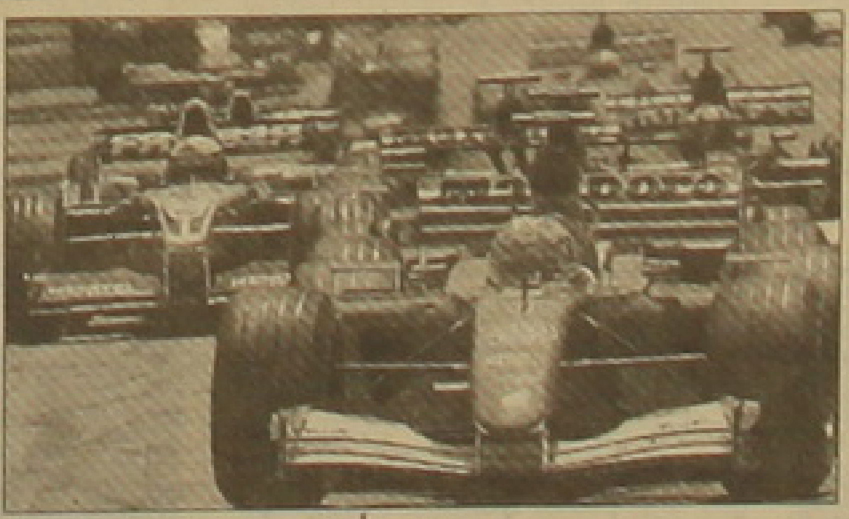

Աշխարհի բազմակի չեմպիոն Միխայիլ Շումախերի հաղթանակով ավարտվեց Բրազիլիայի Գրան պրիի խաղարկությունը: Գերմանացի ավտոարշավորդը ցույց տվեց լավագույն արդյունքը: Աշխարհի հերթական առաջնության հաշվարկով Միխայիլ Շումախերի օգտին գրանցված է 24 միավոր: 2-րդ տեղում նրա եղբայրն է՝ Ռալֆը (16 միավոր): Նա Գրան պրիի մրցաշարում էլ 2-րդ ցուցանիշն ուներ:

Դեւիդ Կուլտհարդը, որը նախորդ առաջնությունում գրավել էր 2-րդ տեղը, վերջապես կարողացավ միավորներ վաստակել՝ եզրափակելով լավագույն եռյակը: Չորրորդը անգլիացի Բատոնն էր: Ընդհանուր հաշվարկով 3-րդ հորիզոնականը 14 միավորով զբաղեցնում է կոլումբիացի Մոնտոյան:

Մեկնարկում է շախմատային Գրան պրին

Վաղը Դուբայում մեկնարկում է արագ շախմատի Գրան պրի մրցանակի խաղարկության առաջին փուլը: Սա ՖԻԴԵ-ի նոր նախաձեռնությունն է, որը համատեղ կազմակերպել են «ՖԻԴԵ-կոմերսն» ու «Օկտագոնը»: Մրցանակի տերը հայտնի կդառնա 5 փուլերի ընդհանուր արդյունքների հիման վրա: Գրան պրիի հաջորդ փուլերը կանցկացվեն մայիսին Մոսկվայում, հուլիսին Բանգալորում (Հնդկաստան), օգոստոսին Դուբրովնիկում (Խորվաթիա), սեպտեմբերին Ռիո դե Ժանեյրոյում:

Մրցաշարի ընդհանուր մրցանակային հիմնադրամը 2,5 մլն դոլար է:

Յուրաքանչյուր փուլում 32 մասնակիցները վիճակահանությամբ զույգեր կկազմեն եւ նոկաուտ համակարգով 2 պարտիայից բաղկացած մրցախաղում կորոշեն հաղթողին: Ոչ-ոքի արդյունքի դեպքում մրցակիցները եւս 2 պարտիա կանցկացնեն: Սակայն եթե առաջին դեպքում պարտիայի համար հատկացվում էր 25 րոպե գումարած յուրաքանչյուր քայլից հետո 10 վայրկյան, ապա լրացուցիչ մրցախաղի համար կհատկացվի ընդամենը 5 րոպե: Եթե դա էլ ի հայտ չբերի հաղթողին, ապա 5-րդ պարտիայում սպիտակներով խաղացող շախմատիստին կհատկացվի 5 րոպե, իսկ նրա մրցակցին՝ 4 րոպե: Ոչ-ոքիի դեպքում հաղթող կճանաչվի սեւ խաղաքարերով խաղացողը: Դուբայում չորս շախմատիստներ նախապես «գրվել» են, մյուսները վիճակահանությամբ կբաժանվեն զույգերի: Բնականաբար, «գրվել» են ուժեղագույնները՝ աշխարհի չեմպիոն Ռուսլան Պոնոմարյովը (2727) հանդես է գալու 1-ին համարի տակ: Հաջորդ տեղերում են հնդիկ գրոսմայստեր Վիշվանաթան Անանդը (2757), Ալեքսանդր Մորոզեւիչը (2742) եւ Վեսելին Թոպալովը (2739): Մյուս մասնակիցներն են աշխարհի առաջնության կիսաեզրափակիչի մասնակից Պիտեր Սվիդլերը (2688), քառորդ եզրափակիչի մասնակիցներ Ալեքսեյ Շիրովը (2715), Եվգենի Բարեեւը (2707), Ժոել Լոթյեն (2687), 1/8 եզրափակիչում հանդես եկած Ալեքսեյ Դրեեւը (2683), Զուրաբ Ազմայփարաշվիլին (2676), Յե Ցզյանչուանը (2676), Պրեդրագ Նիկոլիչը (2653), Յան Էլվեսը (2589), ինչպես նաեւ Պետեր Լեկոն (2713), Լյուկ վան Վելին (2697), Անատոլի Կարպովը (2693), Ալեքսանդր Խալիֆմանը (2688), պատանիների մեջ ամենաբարձր վարկանիշ ունեցող Ալեքսանդր Գրիշչուկը (2671), պատանիների աշխարհի չեմպիոն Պետեր Աչը (2526), Նայջել Շորթը (2663), Կիրիլ Գեորգիեւը (2655), Էտյեն Բաքրոն (2649), Թեյմուր Ռաջաբովը (2599), Ջժու Չենը (2505), Մոհամադ Ալ Մոդիախին (2500), Ալիմ Բուագիզը (2369), կազմակերպիչ երկրի ներկայացուցիչներ Մուսա Թալեբը (2439), Մուսա Օսմանը (2366) եւ Յասիմ Սալեխը (2280):

Նշված 30 շախմատիստներին կմիանան ինտերնետ ցանցով անցկացված ընտրական մրցաշարի 2 լավագույն շախմատիստները: Ինչպես եւ սպասվում էր, մրցաշարից հրաժարվել են Գարրի Կասպարովն ու Վլադիմիր Կրամնիկը:

ՖՈՒՏԶԱԼ

«Հայքը» շարունակում է հաղթարշավը

Ֆուտզալի ՀՀ առաջնության 8-րդ տուրում անակնկալներ չգրանցվեցին: Ուշադրության կենտրոնում առաջատարների մասնակցությամբ հանդիպումներն էին: «Հայքը» սեփական հարկի տակ 8-5 հաշվով պարտության մատնեց «Գյումրիին»՝ տոնելով 8-րդ անընդմեջ հաղթանակը: Հետաքրքիր մրցապայքարում անցավ «Գուգարքի» եւ «Պոլիտեխնիկի» մրցավեճը, որում առավելության հասան վանաձորցիները (6-4): Միայն մեկ գնդակի առավելությունը «Աջափնյակին» հաղթանակ պարգեւեց «Քոլեջի» (11-10), «Արաքսին»՝ «Գավառի» (10-9) նկատմամբ: Իսկ ահա, «Յունիքսի» առավելությունը «Դավթաշենի» նկատմամբ բացահայտ էր (10-1):

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1.Հայք	8	8	0	0	78-22	24
2.Գուգարք	8	6	1	1	84-29	19
3.Պոլիտեխ.	8	5	0	3	52-26	15
4.Յունիքս	8	4	2	2	45-34	14
5.Գյումրի	8	4	1	3	59-49	13
6.Գավառ	8	3	0	5	49-72	9
7.Դավթաշ.	8	3	0	5	44-87	9
8.Արաքս	8	2	1	5	42-48	7
9.Աջափն	8	2	1	5	44-80	7
10.Քոլեջ	8	0	0	8	39-89	0

Ռմբարկուները

Վարդան Խառատյան	«Գուգարք»	31
Ռուբեն Երզնկյան	«Արաքս»	20
Հովհաննես Հովակիմյան	«Գավառ»	19
Աշոտ Բարսեղյան	«Գուգարք»	16
Գեւորգ Սիմոնյան	«Դավթաշեն»	16
Ստյոպա Մկրտյան	«Գյումրի»	16
Արարատ Մանվելյան	«Գուգարք»	15
Զոհրապ Նիազյան	«Հայք»	15

ՍԳՈՒՄ

Վախճանվեց Ալեքսանդր Կովալենկոն

59 տարեկան հասակում հանկարծամահ եղավ հայկական ֆուտբոլի լավագույն ներկայացուցիչներից մեկը՝ «Արարատի» նախկին ֆուտբոլիստ Ալեքսանդր Կովալենկոն, որին ֆուտբոլասերները սիրալիրաբար Շուրիկ էին անվանում: Կյանքից հեռացավ մի մարդ, որը թե՛ խաղադաշտում եւ թե՛ դրա սահմաններից դուրս օրինակ էր ծառայում խաղընկերների համար իր մարդկային հատկանիշներով, համեստ բնավորությամբ, սիրված էր շրջապատի կողմից: Ալեքսանդր Կովալենկոն «Արարատի» առանցքային խաղացողներից էր, թիմի պաշտպանության հենասյուներից մեկը: Նրա նորամուտը երեւանի «Արարատում» կայացավ 1962 թ.: Խորհրդանշական է, որ 19-ամյա երիտասարդ ֆուտբոլիստին 4 համարի մարզաշապիկը փոխանցեց մեծ ֆուտբոլին հրաժեշտ տված հայկական ֆուտբոլի վառ «աստղերից» մեկը՝ Մանուկ Սեմերջյանը, որը 13 տարի շարունակ հաջողությամբ հանդես էր եկել հարազատ կոլեկտիվում: Նրանից «փոխանցումավազքն» ընդունած Կովալենկոն եւս պահպանեց ավանդույթը՝ 13 տարի հանդես գալով «Արարատի» հիմնական կազմում: Առաջին հաջողությանը նա թիմի հետ հասավ 1965 թ., երբ նվաճեց բարձրագույն խմբի ուղեգիր՝ արժանանալով փոքր ոսկե մեդալների: 1971 թ. Կովալենկոն իր խաղընկերների հետ դարձավ առաջնության արծաթե մեդալակիր, իսկ երկու տարի

անց նվաճեց երկրի չեմպիոնի կոչումն ու գավաթը: Բարձրագույն խմբում Կովալենկոն անցկացրել է 281 խաղ, խփել 19 գնդակ: Երկու անգամ՝ 1971, 1973 թթ., Կովալենկոն ընդգրկվել է «33 լավագույնների» ցանկում:

Կյանքն անողոք է: Ցավոք, գնալով նոսրանում են «Արարատ-73»-ի շարքերը: Հունվարին վախճանվեց Նորայր Դեմիրճյանը, այժմ էլ կյանքից հեռացավ Ալեքսանդր Կովալենկոն, որն իր խաղընկերների հետ նախապատրաստվում էր ապրիլի 21-ին «Հրազդանում» կայանալիք Նիկիտա Սիմոնյանի 75-ամյակին նվիրված տոնակատարությանը:

«Ազգի» խմբագրակազմը ցավակցում է անվանի ֆուտբոլիստի հարազատներին եւ մերձավորներին:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

ԲԿՄԱ-ն առայժմ անզերազանցելի է

Ֆուտբոլի Ռուսաստանի պրեմիեր-լիգայում իր հաղթարշավն է շարունակում ԲԿՄԱ-ն, որը 5-րդ անընդմեջ հաղթանակը տոնելով՝ ավելի ամրապնդեց առաջատարի դիրքը: Բանակային ֆուտբոլիստները 5-րդ տուրում 1-0 հաշվով պարտության մատնեցին «Ալանիային» շնորհիվ 77-րդ րոպեին Ռախիմիչի խփած միակ գոլի:

Հաջող խաղաց նաեւ «Լոկոմոտիվը», որը 2-0 հաշվով հաղթելով «Սոկոլին», պահպանեց իր դիրքը 2-րդ հորիզոնականում: Մարտական ոչ-ոքիներ գրանցվեցին «Անժի»-«Սպարտակ» (3-3), «Տորպեդո»-«Ուրալան» (2-2) հանդիպումներում: «Տորպեդոյի» կազմում խաղին լրիվ մասնակցեց Ալբերտ Սարգսյանը, իսկ Կարեն Օհանյանը փոխարինվեց խաղավարտից 3 րոպե առաջ: «Զենիթը» Ռոստովում 2-1 հաշվով հաղթեց «Ռոստսելմաշին»: Ամեն ինչ վճռվեց խաղավերջում: «Զենիթը» մինչեւ 87-րդ րոպեն հաղթում էր 1-0 հաշվով, սակայն Սարգիս Հովսեփյանի օգնությամբ գնդակը հայտնվեց սեփական դարպասում: Լավ էր, որ երկու րոպե անց նրա խաղընկերներին հաջողվեց խփել հաղթական գնդակը: «Սատուրնը», որի կազմում 71 րոպե հանդես եկավ Անդրեյ Մովսիսյանը, Վոլգոգրադում «Ռոտորի» հետ հանդիպումն ավարտեց ոչ-ոքի (1-1): Մոսկվայի «Դինամոն» Յարոսլավլում 1-2 հաշվով զիջեց «Շիննիկին»: Դաշտի տերերին հաղթանակ պարգեւեցին Բերեզովսկու դարպասը Լոսեւի խփած 2 գոլերը: «Կռիլյա սովետովի» եւ «Տորպեդո-ԶԻԼ»-ի մրցախաղում դարպասները մնացին անառիկ:

Աղասու նվաճումը

Ամերիկյան Քի Բիսկեյնում անցկացված թենիսի խոշոր մրցաշարում գերազանց հանդես եկավ Անդրե Աղասին: Պարտության մատնելով իր բոլոր մրցակիցներին, անվանի թենիսիստը դարձավ հեղինակավոր մրցաշարի հաղթող: Եզրափակիչում Աղասին չորս խաղափուլում հաղթեց շվեյցարացի Ռոժե Ֆեդերերին (6-3, 6-3, 3-6, 6-4): 31-ամյա թենիսիստն արդեն 5-րդ անգամ է հաղթող ճանաչվում Քի Բիսկեյնի մրցաշարում: Նման հաջողության նա հասել էր 1990, 95, 96 եւ 2001 թթ.: Այսպիսով, Աղասին կրկնեց իր կնոջ՝ հանրահայտ Շտեֆի Գրաֆի ցուցանիշը, որը եւս այդ մրցաշարում 5 անգամ ճանաչվել էր լավագույնը: Նրանցից բացի, աշխարհում եւ ոչ մեկը չի կարող պարծենալ այդպիսի նվաճմամբ: Ֆեդերերի նկատմամբ տոնած հաղթանակն Աղասու համար հոբելյանական էր՝ 700-րդը թենիսի մրցաշարերում: Նա դարձավ 9-րդ թենիսիստը, որ հասնում է 700-րդ հաղթանակի սահմանագիծը: Պրոֆեսիոնալ թենիսիստի կենսագրությունում Աղասին 51-րդ մրցաշարը շահեց, որի համար որպես պարգեւ ստացավ 456 հազար դոլար:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԱՍՏՂԱ գուշակ 2 ապրիլ

ԽՈՅ
Օրն ընդհանուր առմամբ խոստանում է դրական լինել: Տղամարդ խոյերը հավանաբար հենց այսօր կկարողանան հաջողությամբ լուծել իրենց եւ կողակիցների հարաբերություններում ծագած խնդիրներից մեկը: Առաքինությունը եւ զսպվածությունը կօգնեն փոխըմբռնման հասնելուն:

ՑՈՒԼ
Աննպաստ օր է: Խարդավանքները, նախանձը, անսպասելի խոչընդոտները կարող են դժվարացնել ձեր ծրագրերի իրականացումը: Չի բացառվում, որ այսօր զգաք ընկերների, ազգականների կամ ազդեցիկ մարդկանց օգնության կարիք: Վաղ պառկեք քնելու, քանզի վաղը ծանր օր է լինելու:

ԵՐԿՎՈՐՅԱԿՆԵՐ
Մաքուր օդում լիարժեք հանգստանալը եւ լավ քնելը թույլ կտան վերացնել վերջին ծանր շաբաթվա ընթացքում կուտակված լարվածությունը: Սիրալիր եղեք մերձավորների հանդեպ, դեն նետեք կասկածները եւ դժգոհությունները: Շուտով կհասնեք այն արդյունքներին, որոնց մասին երազել եք:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ
Խիստ աննպաստ օր է: Հնարավոր են աղետներ, վնասվածքներ, հիվանդություններ, կորուստներ: Աստղերը խորհուրդ են տալիս լինել չափազանց զգույշ եւ շրջահայաց: Ավելի լավ է այսօր հրաժարվել վիրահատություններից, վտանգավոր ձեռնարկումներից, դատական գործերից, ուղեւորություններից:

ԱՌՅՈՒԾ
Օրը հարուստ է տարբեր առումներով: Չի բացառվում, որ ձեզ առաջարկեն նոր պաշտոն կամ ի հայտ գա լրացուցիչ վաստակի հնարավորություն: Օրը նպաստավոր է շինարարական աշխատանքների ծավալման, բուժումների եւ կոսմետիկ միջամտությունների համար:

ԿՈՒՅՍ
Հուզական ապրումները կամ կյանքի թվացյալ միապաղաղությունը տղամարդ կույսերին կարող են դրդել փնտրելու նոր ծանոթություններ կամ ուժեղ տպավորություններ, որոնք հետագայում թերեւս առաջացնեն բազմաթիվ խնդիրներ: Գուցե ստանաք գայթակղիչ, բայց պատրանքային առաջարկություն:

ԿՇԵՌՔ
Մարդկանց հետ շփվելիս եղեք շրջահայաց. հնարավոր են սխալ տեղեկատվություն, ստեր, խաբեություններ: Այսօր ավելի լավ է սպասողական դիրք բռնել, հեռու մնալ ամեն տեսակ վեճերից եւ քննարկումներից: Հակառակ դեպքում ամեն ինչ կշրջվի ձեր դեմ եւ միայն վնաս կունենաք:

ԿԱՐԻՃ
Բարեհաջող օր է ինքնահաստատման համար: Ստեղծագործական աշխատանքի տեր մարդիկ կկարողանան իրականացնել իրենց ծրագրերը: Նպաստավոր են գործարար եւ ստեղծագործական հանդիպումները, հյուր ընդունելը: Հավանական է վերադաս ատյանների օգնությունը: Ուրախություն պատճառեք մարդկանց:

ԱՂԵՂՆԱՎՈՐ
Օրն աննպաստ է գործի վերակազմակերպման, կադրային փոփոխությունների համար: Նման քայլեր ձեռնարկելով՝ պետ աղեղնավորները կարող են վատացնել հարաբերությունները ենթակաների հետ: Լարվածությունը թերեւս երկար պահպանվի: Գործողություններում պետք է պահպանել ոսկե միջինը:

ԱՅԾԵՂՋՅՈՒՐ
Օրը խոստանում է լինել հաջող: Թերեւս չլինեն խոչընդոտներ եւ հնարավոր լինի իրականացնել մտահղացումները: Կին այծեղջյուրները կարող են շատ արդյունավետ կերպով ի հայտ բերել իրենց ձիրքերն ու կարողությունները: Դժվարությունների հաղթահարումը մեծ ջանքեր չի պահանջի:

ՋՐՀՈՍ
Մի կորցրեք համարձակությունն ու ինքնավստահությունը: Հնարավոր հակամարտությունների հարթման նպատակով օգտագործեք ձեր ողջ պերճախոսությունը: Աստղերը խորհուրդ են տալիս վստահ լինել սեփական ուժերին եւ երեխաների հնարավորություններին: Դա թույլ կտա դուրս գալ ծանր իրավիճակներից:

ՁԿՆԵՐ
Աստղերը խորհուրդ են տալիս զբաղվել ստեղծագործական գործունեությամբ: Դա հնարավորություն կտա հասնել ինքնակատարելագործման: Ոչինչ չի կարողանա փչացնել ձեր տրամադրությունը: Շրջապատի մարդկանց հետ կունենաք ջերմ հարաբերություններ, տհաճություններ չեն լինի:

Խոհանոց

Կարտոֆիլի պյուրեով ձվածեղ

500 գ կարտոֆիլ, 50 գ կարագ, 0,5 բաժակ կաթ, 200 գ տրորած պանիր, 6 ձու:

Մաքրած կարտոֆիլը եփել աղաջրում, լցնել քամիչը, տրորել, ավելացնել մի քիչ կարագ, աստիճանաբար ավելացնել տաք կաթ: Պյուրեն լցնել յուղած թավայի մեջ, հավասարեցնել, վրան փռել տրորած պանիր, յուղ եւ դնել ջեռոցը, մինչեւ կարմիր կեղեւի գոյանալը: Կարտոֆիլի մակերեսին, ըստ ձվի քանակի, գդալով փոսիկներ անել եւ յուրաքանչյուրի մեջ լցնել մեկ հում ձու, ապա թավան նորից 3 րոպե դնել տաք ջեռոցը: Ձվածեղը մատուցել տապակով:

Ծխախոտի թաքնված վտանգը

Վիճակագրական տվյալները ցույց են տալիս, որ Հայաստանի Հանրապետության բնակչության մոտ 80 տոկոսը «հրեշավոր» ծխախոտի զոհ է, ընդ որում գերակշռող մասը՝ 60 տոկոսը, կազմում են տղամարդիկ, որոնց թվում են նաեւ երիտասարդները եւ դպրոցականները, իսկ 20 տոկոսը կանայք եւ աղջիկներ: Ո՞րն է դրա պատճառը:

Նախ անհրաժեշտ է հաշվի առնել, որ ծխելը զանգվածային է դառնում այն պատճառով, որ մարդկանց շրջանում տարածված է սխալ ու չհիմնավորված պատկերացում ծխախոտի վնասակար չլինելու մասին, որի հետեւանքով ծխողների շարքերն անընդհատ համալրվում են: Ծխախոտի հետ ծանոթությունը հաճախ սկսվում է դպրոցական տարիներին, այսինքն՝ այն ժամանակ, երբ պատանին պատկերացում չունի ծխի թունավոր հատկությունների մասին, սակայն մեծ ցանկություն ունի փորձելու «արգելված պտուղը», հետեւելու մոդա դարձած սովորությանը: Առաջին ծանոթությունը ծխախոտի հետ այնքան տհաճ է լինում, որ սկսնակին թվում է, թե ինքը երբեք չի սովորի ծխել եւ սկսում է «խաղալ» կրակի հետ. սովորությունն ամրապնդվում է, որից հրաժարվելն այնքան էլ հեշտ բան չէ: Ծխախոտի տարածման վտանգի մասին իտալացի բժիշկ Բերնարդինո Ռամացինին դեռեւս 1713 թ. գրել է, որ այդ սովորությունը միշտ կդատապարտվի, սակայն ծխելու ցանկությունը չի վերանա:

Ծխելու պահանջը հիմնականում պայմանավորված է ծխախոտի մեջ գտնվող նիկոտինով: Թեեւ նիկոտինի մեծ մասն այրվում է, այնուամենայնիվ, մի մասը մնում է: Ծխի մեջ հայտնաբերվում են այնպիսի միացություններ, որոնք չկան տերեւների մեջ, սակայն այրման ընթացքում առաջանում է ածխածնի օքսիդ, 10-ից ավելի պոլիցիկլիկ արոմատիկ ածխաջրածիններ, զանազան օրգանական թթուներ եւ այլն: Այսպիսով, ծխի վնասակար ազդեցությունը պայմանավորված է ոչ միայն նիկոտինով: Յուրաքանչյուր գլանակից ծխի հետ դուրս է գալիս 2-3 մգ նիկոտին: Հիշեցնենք, որ նրա մահացու դոզան 100 մգ է: Նիկոտինն ունի երկփուլ ազդեցություն, սկզբում դրդում է, իսկ հետո առաջացնում արգելակում: Առաջինի դեպքում նկատվում է շնչառության եւ սրտի աշխատանքի հաճախացում, արյան ճնշման բարձրացում: Նիկոտինի փոքր քանակությունն ուժեղացնում է ստամոքսի եւ աղիքների հյութազատման ֆունկցիան եւ շարժունակությունը, իսկ մեծ քանակությունը թողնում է արգելակող ազդեցություն: Բացի դրանից, թուլանում է ստամոքսի կծկողականությունը, վատանում մարսողության պրոցեսը, ախորժակը: Ոմանք ծխել են սկսում նիհարելու նպատակով, սակայն այժմ դրա համար մշակված են առավել ռացիոնալ եւ անվտանգ մեթոդներ: Ձեռք բերված «օգուտը» տասնապատիկ վնասակար է: Ծխողների մեջ մեծ տոկոս են կազմում շնչառական համակարգի հիվանդություն ունեցողները: Ծուխը գրգռում է կոկորդի, բրոնխների եւ ալվեոլների լորձաթաղանթները՝ առաջացնելով բորբոքային երեւույթներ: Սակայն ամենամեծ վտանգը, որ սպառնում է թոքային հյուսվածքները քաղցկեղածին նյութերն են, ընդ որում չարորակ ուռուցքներով ախտահարվում են ոչ միայն թոքերը, այլեւ մյուս օրգանները: Ծխախոտը 10-20 անգամ մեծացնում է թոքերի՝ չարորակ ուռուցքներով ախտահարման հաճախականությունը: Բազմազան է ծխախոտի ազդեցությունը սրտանոթային համակարգի վրա՝ անոթները կծկվում են, անոթի պատը ենթարկվում է օրգանական փոփոխության: Հարցը դրված է այսպես՝ ծխախո՞տ, թե՞ առողջություն: Ներկայումս այս վնասակար սովորությունը ստացել է համատարած բնույթ, որի հետեւանքով մեծացել է բնակչության առողջությանը սպառնացող վտանգը: Չէ որ մինչպատերազմյան ժամանակաշրջանի համեմատությամբ ծխախոտի պահանջարկն աճել է 4-6 անգամ: Հետաքրքրական է, որ հնում ծխել սկսում էին ավելի մեծ տարիքում: Այժմ ավելի շատ ծխում են երիտասարդները:

Հեռուստաէկրանով ցուցադրվող ծխախոտի գովազդներն ավելի շատ են, քան հակագովազդները: Պետք է ավելի աչալուրջ լինել եւ քայլեր ձեռնարկել ծխախոտի աղետը կանխելու համար:

ԱՐՍԵՆ ՀՈՎԱԿԻՄՅԱՆ,
Ուսանող

Ջորջ Բուշը մտածում եւ զգում է «սքանչելի»

Մ. Նահանգների նախագահ Ջորջ Բուշն ամենից շատ գործածում է «սքանչելի» (fabulous) բառը: «Նյու Յորք թայմս» թերթը պնդում է, որ վերջին օրերին Բուշը Սպիտակ տանը նկատողություն է ստացել այդ բառը չափից ավելի գործածելու սովորության համար: Դա ընդգծվում է հատկապես նրա առոգանության պատճառով: Թերթը գրում է. «Նախագահ Բուշը վերջերս ասաց, որ Մ. Նահանգները **սքանչելի** բանակ ունի: Տարբեր առիթներով նա հայտարարել է, որ հպարտ է այսօրվա **սքանչելի** պատմությամբ եւ **սքանչելի** կառավարությամբ, որ Էդուարդ Քենեդին **սքանչելի** սենատոր է: Առաջին տիկին Լորա Բուշը **սքանչելի** աշխատանք է կատարում: Պարոն Բուշի հայրը՝ Ջորջ Բուշը **սքանչելի** մարդ էր»:

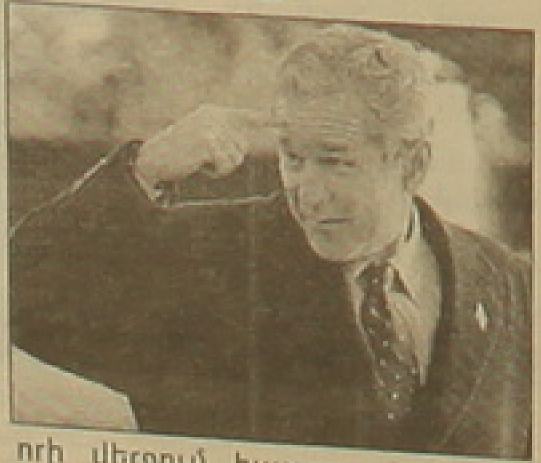

Թերթն ավելացնում է, որ անցած աշնանը Բուշը ներկա է գտնվել բեյսբոլի մի **սքանչելի** խաղի, որի վերջում հայտարարել է, որ բեյսբոլը **սքանչելի** սպորտ է: Քիչ ժամանակ է անցել այն պահից, երբ Բուշը հույս է հայտնել, որ **սքանչելի** պատմություն է կերտելու Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինի հետ: Վերջում թերթը եզրափակում է, որ անցած տարի, անկախ բոլոր ողբերգություններից, պարոն Բուշի եւ նրա՝ տիկնոջ համար **սքանչելի** տարի է եղել: Բուշն ակնկալում է, որ 2002 թվականը նույնպես **սքանչելի** տարի կլինի:

Ի՞նչ է սիրում Բեն Լադենը

Բեն Լադենի չորրորդ կինը հարցազրույց է տվել Լոնդոնի «Ալ Մաջալա» ամսագրին եւ մի քանի մանրամասներ հաղորդել նրա անձնական կյանքից: Սեպտեմբերի 11-ի իրադարձությունից հետո կինն այլեւս նրա մասին ոչինչ չի լսել: Նա թաքնվել է սկզբում Աֆղանստանի քարանձավներից մեկում, ապա որդիներից մեկի օգնությամբ տեղափոխվել Պակիստան: Լուռ ու մունջ Բեն Լադենը երբեք չի խոսել իր ծրագրերի մասին, միայն ասել է, որ մեծ պայքար է սկսում Մ. Նահանգների դեմ, որովհետեւ իր առաջին թշնամի երկիրն է, որն իշխում է աշխարհում՝ համագործակցելով Իսրայելի հետ եւ ստորացնում է արաբներին:

Բեն Լադենն ունի չորս կին, որոնցից երկուսն ապրում են Ղանդահարում, մեկը՝ Քաբուլում, մյուսը՝ Թորա Բորայում: Նա քնում է ընդամենը երեք ժամ, շատ է սիրում հաց, մածուն մեղր եւ թուզ:

Ռ. Պ.

Հայը թուրքից զանազանելու գերմանական մեթոդը

Վերջերս թուրքական մամուլն իբրեւ մարդու իրավունքների ոտնահարման նոր փաստ է ներկայացրել Գերմանիայում տեղի ունեցած մի դեպք: Դեկտեմբերին Գերմանիայի փախստականների գրասենյակ է դիմում հայկական փաստաթղթերով ապաստանյալ Ալի Կ-ն: Գրասենյակը մերժում է նրա դիմումը եւ որոշում նրան ուղարկել հետ՝ Հայաստան: Սակայն Հայաստանի ներկայացուցչությունն առարկում է այս որոշումն այն հիմնավորումով, որ խնդրո առարկա անձն ադրբեջանցի է՝ հայկական կեղծ փաստաթղթերով:

Անձի ճակատագիրը վերջնականապես ճշտելու համար գերմանացի պաշտոնյաները որոշում են քննել, թե նա թլփատված է, թե՝ ոչ: Երբ պարզվում է, որ նա թլփատված է, հրաժարվում են նրան Հայաստան ուղարկել:

Այս քննությունը զայրացրել է թուրքական շրջանակներին՝ դեպքը որակելով մարդու իրավունքների ոտնահարում, իսկ Ալի Կ-ն դաս է քաղել այս առիթով: Իսկ թե ինչպես է ադրբեջանցին հայկական անցագիր ձեռք բերել՝ անհայտ է, եւ համարվում է ոչ այնքան կարեւոր:

Օրվա հետքերը

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Քոչարյան-Ալիեւ հանդիպումը հուլիսի՞ն

ԲԱՔՈՒ, 20 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԻՊԱՆ: Հուլիսին կարող է կայանալ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների հանդիպումը Ղարաբաղյան կարգավորման խնդրի քննարկման շրջանակում: Այս մասին չորեքշաբթի երեկոյան լրագրողներին հայտնել է Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը: Միեւնույն ժամանակ նա հերքել է այն լուրերը, որ հանդիպումը պետք է կայանա մոտակա օրերին: «Եթե հայկական կողմը համաձայնություն տա, Ռոբերտ Քոչարյանի հետ իմ հանդիպումը կարող է կայանալ հուլիս ամսին»,- հայտարարել է Ալիեւը: Ըստ նրա, մոտակա օրերին նա կհանդիպի ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների հետ:

Ադրբեջանի ղեկավարը Ստամբուլ կմեկնի Սեւծովյան տնտեսական համագործակցության կազմակերպության մասնակից երկրների գագաթաժողովին մասնակցելու նպատակով: Այդ օրերին էլ հենց Ստամբուլում են լինելու ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահները:

Մյուս կողմից, Թուրքիայի ԱԳ նախարար Իսմայիլ Ջեմը հայտարարել է, որ մինչեւ այս ամսվա վերջը կկայանա իր հանդիպումը Հայաստանի ԱԳՆ ղեկավար Վարդան Օսկանյանի եւ Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի հետ: Հանդիպմանը, որը թուրքական արտաքին քաղաքական գերատեսչությունը մտադրվել է կազմակերպել Սեւծովյան տնտեսական համագործակցության կազմակերպության (ՍԾՏՀԿ) Ստամբուլի գագաթաժողովի շրջանակում, ըստ Ջեմի, կողմերը ուղիներ կփնտրեն լուծելու ղարաբաղյան հակամարտությունը:

Ադրբեջանի նախագահի աշխատակազմի միջազգային հարաբերությունների բաժնի վարիչ Ն. Մամեդովը «Էխո»-ի հարցազրույցում հաստատել է այն տեղեկատվությունը, որ թուրքական կողմը դիմել է Հ. Ալիեւին, որպեսզի ստանա այդ հանդիպման համաձայնությունը: «Նրանք դիմել են, նախագահը քննության կառնի եւ կորոշի»,- ասել է Մամեդովը: Սակայն Ադրբեջանական պետության ղեկավարի պատասխանն իրեն սպասեցնել չի տվել, գրում է թերթը: Չորեքշաբթի, Նախիջեւանից վերադառնալիս նախագահ Ալիեւը հայտարարել է, որ այդ հանդիպումը չի լինի: «Օսկանյանի հետ չեմ հանդիպի: Ստամբուլում Քոչարյանը չի լինելու: Իսկ Մինսկի խմբի համանախագահները հատուկ կժամանեն այնտեղ, որպեսզի հանդիպեն ինձ հետ»:

«Միրամախին» չկարողացան վախեցնել

Թուրքերի մերժողական ջանքերն էլ ավելի նպաստեցին «Արարատ» ֆիլմի հաղթարշավին, ինչքան բարձր էր նրանց աղմուկը, այնքան մեծ էր օտարների ուշադրությունը: Հարյուրավոր հոդվածներ տպագրվեցին միջազգային մամուլում, որտեղ արծարծվեց Հայոց ցեղասպանության հարցը: Վատ է, որ մի քանի հավասարակշռված թուրք փաստաբաններ խորհուրդ տվեցին դատի չտալ արվեստի այդ գործը: Այլապես երկարաձգված մի դատավարություն հրաշքներ կարող էր գործել ի նպաստ Հայ դատի: Բայց նրանք նամակներով, ֆաքսերով եւ էլ. փոստով փորձեցին չքաջալերել «Միրամախին» եւ «Դիսնեյին»: «Միրամաքսը» ֆինանսավորել էր սցենարի էկրանավորումը եւ պատրաստվում է աշնանը ֆիլմը թողարկել Մ. Նահանգներում: Թուրքերը սպառնացել են այդ ընկերությունների ֆիլմերը չցուցադրել Թուրքիայում:

Մեր օրերում որպես բացառիկ երեւույթ պետք է նշել «Միրամաքսի» նախագահ Հարվի Ուայնսայնի դիրքորոշումը: Մայիսի 24-ի «Լոս Անջելես թայմսում» նա նշել է. «Նրանք (թուրքերը) իրենց հավասարակշռությունը կորցրել են: Ասում են, որ ֆիլմն ամբողջովին քարոզչություն է, որ նման բան տեղի չի ունեցել: Նրանք պարզապես ժխտում են պատմությունը: Հայոց ցեղասպանության ժխտումն ինձ հիշեցնում է մեր հրեական Հոլոքոստի ժխտումը: Ես չեմ կարող իմ գայրույթը թաքցնել»:

Բարոյական արժեքներն անձնական շահերից վեր դասելու համար Ուայնսայնն արժանի է գովասանքի:

ՏԻՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆՅԱՆ,
«Կալիֆոռնիա կուրիեր»

Թուրքիան Ջավախքում է նոր սահմանադուռ բացում

ԱՆԿԱՐԱ, 20 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԻՊԱՆ: «Թըրքիշ դեյլի նյուս» օրաթերթի էջերում վերլուծաբան Հասան Ջանփոլաթը նշում է, որ Թուրքիան մտադիր է բացել նոր սահմանադուռ Հայաստանին սահմանակից Վրաստանի տարածքում՝ Ջավախքում: Աքթաշ կոչվող սահմանադուռը Ջավախքը կկապի Թուրքիայի Արդահանի շրջանի հետ:

«Դժվար է ասել, որ Հայաստանը մտահոգ չէ Թուրքիա-Վրաստան-Ադրբեջան եռակողմ գործակցությունից դուրս թողնվելու հեռանկարից: Հայկական լոբբիի ճնշումը Թուրքիայի կողմից Հայաստանի շրջափակումը վերացնելու ուղղությամբ, Երեւանի հետ խնդիրները կարգավորելու Անկարայի անկարողությունը եւ քաղաքական շահարկումները հարկադրում են Անկարային սահմանադուռ բացել մինչեւ Հայաստանի հյուսիսային սահմանի հարեւանությամբ», նշում է թուրք վերլուծաբանը:

Ըստ հեղինակի, «Ջավախքի բնակչության 91,3 տոկոս կազմող հայերը ձգտում են մշակութային եւ քաղաքական ինքնավարության»: «Հայերը վերահսկում են տարածաշրջանի օրենքները: Աքթաշի սահմանադուռը Ջավախքի հայությանը կբերի տնտեսապես առավել բարվոք վիճակի, բայց, ինչպես եւ ԼՂ տարածքում, կնպաստի անկախության ձգտումների ավելացմանը», կանխատեսում է «Թըրքիշ դեյլի նյուսը»:

Վերլուծաբանը նաեւ շեշտում է, որ Ջավախքը մի քանի տեսանկյուններից ռազմավարական կարեւորություն ունի Անկարայի շահերի համար: Մասնավորապես, այս տարածաշրջանով են անցնելու եվրասիական առեւտրատնտեսական միջանցքը, նախագծային փուլերում գտնվող Բաքու-Ջեյհան նավթատարը եւ Բաքու-Թբիլիսի-Էրզրում գազատարը, Ջավախքին է առնչվում մսխեթցի թուրքերի վերադարձի պարագան եւ այլն:

Սկինհեդների պատճառով Իստրայում ընդհատվեց հայկական խմբի համերգը

ՄՈՍԿՎԱ, 20 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մերձմոսկովյան Իստրա քաղաքի քաղաքապետարանի հրավերով Մոսկվայի հայկական գեղագիտական կենտրոնի «Զվարթնոց» անսամբլը ներկայացել էր մասնակցելու Ռուսաստանի անկախության օրվան նվիրված միջոցառմանը:

Հանդիսատեսի կողմից համերգային ծրագրի առաջին համարների բուռն ընդունելությունից հետո կազմակերպիչները պահանջում են անհապաղ դադարեցնել համերգը, հավաքել գործիքներն ու հագուստները: Այնուհետեւ շենք են մտնում միլիցիայի մեծ թվով աշխատակիցներ եւ «Զվարթնոց»-ի անդամներին, բոլոր կողմերից երկու շարքով շրջափակված, տեղափոխում ավտոբուս:

Ինչպես պարզվել է վերջում, հարբած եւ թմրանյութեր օգտագործած բազմաթիվ սափրած գլուխներ՝ սկինհեդներ շրջափակել էին մշակույթի տան շենքը՝ «իրենց հայրենիքում բավականին լավ զգացող հայերի» հետ հաշվեհարդար տեսնելու վճռականությամբ:

Միլիցիան դժվարությամբ ազատում է ավտոբուսի ճանապարհը հայհոյող «ազգայնականներից»՝ հնարավորություն տալով Իստրայից անվնաս տեղափոխվել Մոսկվա:

Ճառագայթի մասնատման գիտափորձը լայն հեռանկարներ է բացում

Հունիսի 18-ին **«Ազգը»** տեղեկացրեց Կանբերրայի (Ավստրալիա) ազգային համալսարանում հաջողությամբ իրականացված սենսացիոն գիտափորձի մասին: Խոսքն այսպես կոչված «լույսի տելեպորտացիայի», այսինքն տարածության մեջ տեղեկատվության եւ մասնիկների վայրկենական տեղափոխման մասին է: Գիտնականների խմբի ղեկավարը չինական ծագումով ավստրալացի ֆիզիկոս Պինգ Կոյ Լամն է: Խմբում կան նաեւ եվրոպացիներ:

Ֆրանսպրեսի տվյալներով, գիտափորձի ընթացքում տարածափոխվել է լազերային ճառագայթ, որտեղ ներմուծված էր տեղեկատվական տարր՝ ռադիոազդանշան. ապա ճառագայթից քողնվել է միայն ռադիոազդանշանը, որն ուղարկվել է 1 մետր հեռու գտնվող ընդունիչ կայան: Ըստ Պինգ Կոյ Լամի, ինը միլիարդերորդ վայրկյան անց կայանն ստացել է լազերային ճառագայթն իր նախնական տեսքով՝ ռադիոազդանշանը ներառյալ:

Չնայած կարճ տարածությանը, գիտափորձն ապացուցում է, որ լույսի ճառագայթի մասնատումը հնարավոր է եւ կարող է հիմք ծառայել նոր՝ քվանտային հաշվիչ մեքենաների ստեղծման համար, որոնք ներկայիս մեքենաներից մինչեւ 1 մլրդ անգամ ավելի արագ կգործեն:

Տելեպորտացիայի պատմությունը սկսվում է 1997 թ. դեկտեմբերից, երբ Ինսբրուկի (Ավստրիա) եւ Հռոմի համալսարաններում հաջողվեց մասնատել եւ վերականգնել ֆոտոնը: Բայց ամեն ինչի հիմքը քվանտային մեխանիկան է, ենթաատոմային ֆիզիկան, մասնավորապես Էյնշտեյնի, Պոդոլսկու եւ Ռոզենբերգի 1935 թ. լույս տեսած հոդվածը, ըստ որի մասնիկները մեկը մյուսի վրա ազդում են վայրկենապես եւ տարածության վրա: Առանձին ֆոտոններից հետո գիտնականներին հաջողվեց հասնել մասնիկների եւ ապա բազմաթիվ մասնիկների (ֆոտոնների) տելեպորտացիայի:

Կենսաբանական մոլեկուլ դեզօքսիռիբոնուկլեինաթթուն (ԴՆԹ) տեսականորեն կազմված է բաղկացուցիչ ատոմների քվանտային վիճակների բազմազանությունից: Ուստի չի բացառվում, որ մի օր հնարավոր լինի մասնատել համանման ԴՆԹ-ի կառուցման համար անհրաժեշտ ողջ տեղեկատվությունը: Իհարկե, քվանտայինից դասական մեխանիկային անցնելը բարդությունների հետ է կապված: Բայց, Պինգ Կոյ Լամի կարծիքով, ապագայում դրանք եւս կհաղթահարվեն:

Պ. Ք.

GlaxoSmithKline

Հարգելի խաղաքացիներ,
Եթե Դուք հիվանդ եք բրոնխիալ ասթմայով, մի վհատվեք, Դուք մենակ չեք: «ԳլաքսոՍմիթՔլայն» անգլիական ընկերությունը կազմակերպում է "ԱՍԹՄԱ ԴՊՐՈՑԻ" անվճար դասընթաց, որտեղ Ձեզ կներկայացվեն բրոնխիալ ասթմայի բուժման ժամանակակից մոտեցումները, նորագույն դեղամիջոցները, դրանց օգտագործման տեխնիկան հիվանդության կառավարման մեթոդիկան:
Կտրվեն փիքֆլոումետրեր անվճար:
Ցանկացողներին խնդրում ենք զանգահարել «ԳլաքսոՍմիթՔլայն»-ի հայաստանյան ներկայացուցչության գրասենյակ. Հեռ. 54-38-94:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Խնկո-Ապոր անվան հանրապետական մանկական գրադարանը լույս է ընծայել «Հիշարժան տարեթվեր» օրացույցի հերթական համարը, որտեղ ամփոփված են տեղեկություններ 2002 թ. երկրորդ կիսամյակին վերաբերող հոբելյանական տարելիցների մասին:
Ձեռք բերելու համար դիմել՝ Տերյան 42/1, հեռ.՝ 52 19 20

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայկոոպը հրավիրում է աճուրդի
Այն տեղի է ունենալու 2002 թ. հուլիսի 2-ին, ժամը 12:00-ին,
Հայկոոպի շենքում
Հասցեն՝ ք. Երեւան, Խանջյան 13

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ ԵՆ

հ/հ Վաճառվող գույքի անվանումը	Հասցեն գտնվելու վայրը	Վաճառքի մեկն. գինը (հազ. դրամ)	Աճուրդի մասնակց. վճարի չափը (հազ. դրամ)
1. «Տավուշի հանրային սնունդ» ՍՊԸ-ի			
- «Նոյեմբերյան» ռեստորան	ք. Նոյեմբերյան	2481.0	124.0
- Այրումի ճաշարան	Այրում կայարան	625.0	31.0
- Արճեսի ճաշարան	գ. Արճես	686.0	34.0
2. «Գավառի շուկա» ՍՊԸ-ի			
- Պահեստ (քարից)	գ. Գավառ	386.0	19.0
- Պարիսպ (քարից)		124.0	6.0
- Պահակատուն քարից		29.0	2.0
- Օժանդակ տնտեսության շենք (քարից)		291.0	15.0
- Գրախանութ (մետաղյա տաղավար)		451.0	23.0
- Ավտոմեքենա «ԳԱԶ-53»		46.0	2.0
- Ավտոմեքենա «ՄԱԶ-2412»		136.0	7.0
- «ՄԱԶ» ավտոմեքենայի հետեւի կամրջակ		10.0	1.0
- Ավտոկցորդ ԱԼԿԱ-13		81.0	4.0
- Էլեկտրական կառ		51.0	3.0
- Այրիվանի «Սեւան» հայկական խոհանոց (տաղավար մետաղից)		240.0	12.0
- Այրիվանի հայկական խոհանոցի հիմնական միջոցներ		59.0	3.0
3. «Ուրց ռեստորան» 361 քմ	ք. Վեդի Արարատյան 36	2055.0	102.0

Աճուրդը կայանալու է դասական եղանակով:
Աճուրդին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ 2002 թ. հուլիսի 1-ը, ժամը 16.00, աճուրդային հանձնաժողովին պետք է ներկայացնեն.
- աճուրդին մասնակցության հայտը
- աճուրդին մասնակցության վճարի անդորրագիրը:
Մուտքագրման հաշիվն է 142010012508, Ագրոբանկի «ԱՂԱՍՅԱՆ» մասնաճյուղ:
Մանրամասն տեղեկությունների համար դիմել աճուրդային հանձնաժողովին, հեռ. 54-15-04:

WURTH
DER MONTAGEPROFI

«Վյուրտ» ընկերությունն աշխատանքի է հրավիրում 22-35 տարեկան անձանց որպես առեւտրային գործակալի:

Պահանջները.

1. տեխնիկական կրթություն. ցանկալի է բարձրագույն
2. անձնական մեքենայի եւ վարորդական իրավունքի առկայություն
3. մարդկանց հետ ազատ շփվելու եւ աշխատելու ունակություն
4. աշխատասիրություն

Դիմել Տիգրան Մեծ 63 հասցեով, մինչեւ հունիսի 22-ը, ժամը 18:00, հեռ.՝ 55 99 70, 55 99 71:

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բաղրամյան 70ա Գրանցման թիվ 65. [illegible] 69150. Տպաքանակը 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 20. 06. 2002 Գինը՝ 100 դրամ

Հաշվետվություն

Հաստատված է ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության «05» օգոստոսի 1998 թ. թիվ 263 հրամանով (սահման նիշումն փոփոխման) հաշվետվության ներկայացման համար

Ձև N 1

Հաշվապահական հաշվեկշիռ առ 1 հունվար 2002 թ.

Կազմակերպության անվանումը	ծածկագիրը «Խմուա»	
իդենտիֆիկացիոն կոդը		ըստ ԿԿՊԻ 16052370
գործունեության հիմնական տեսակը՝ առևտուր, արտադրություն, խորհրդատու	ըստ ՏԳՈԴԻ 5131, 15411, 92492	
կազմակերպա-իրավական տեսակը ՍՊԸ		ըստ ԿՀՏ-ի
տնտեսական կառավարման մարմինը		ըստ ՏԿՄ-ի
պետական ռեգիստրում գրանցման համարը	264.110.01407	
հարկ վճարողի հաշվառման համարը	00002435	
չափի միավորը		հազ. դրամ
հասցեն Սամփիոնյանց-38		

ԱԿՏԻՎ		տող	տարեսկզբին	տարեվերջին
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ				
1. Նյութական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ	- սկզբնական արժեք	010	79265	92061
	- արժեքը	011	79641	95355
	- մաշվածություն	012	376	3294
Տեղակայման ենթակա սարքավորումներ		030		678
Կապիտալ ներդրումներ		040		1707
Ընդամենը 1-ին ենթաբաժնով		050	79265	94446
2. Ոչ նյութական ակտիվներ				
Ոչ նյութական ակտիվներ	- սկզբնական արժեք	060		10000
	- արժեքը	060		10000
	- ամորտիզացիա	062		
Ընդամենը 2-րդ ենթաբաժնով		070		10000
Ընդամենը I բաժնով		130	79265	104446
II. Ընթացիկ ակտիվներ				
1. Ապրանքանյութական պաշարներ				
Նյութեր		140	2636	20230
Փոխարժեք և արագամաշ առարկաներ	- սկզբնական արժեք	160	352	
	- արժեքը	161		352
	- մաշվածություն	162		
Ապրանքներ		220	2265	1440
Առևտրային հավելագին		230	(505)	(373)
Առաքված ապրանքներ		250	592	
Ընդամենը 1-ին ենթաբաժնով		260	4396	22241
2. Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր				
Հաշվարկներ բյուջեի հետ		310	5000	6179
Հաշվարկներ սոցիալական ապահովագրության և ապահովության գծով		320	12	
Ընդամենը 2-րդ ենթաբաժնով		390	5012	6179
4. Դրամական միջոցներ				
Դրամարկղ		410	125	532
Ընդամենը 4-րդ ենթաբաժնով		470	125	532
Ընդամենը II բաժնով		480	9533	28952
Հաշվեկշիռ		490	88798	133398

ՊԱՍԻՎ	տող	տարեսկզբին	տարեվերջին
I. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	500	80740	83088
Պահուստային կապիտալ	530	54	54
Նախորդ տարվա չբաշխված զուտ շահույթ (վնաս)	600	928	736
Ընդամենը I բաժնով	620	81722	83878
II. Երկարաժամկետ պարտավորություններ			
2. Երկարաժամկետ այլ պարտավորություններ			
Երկարաժամկետ այլ պարտավորություններ	690		48000
Ընդամենը 2-րդ ենթաբաժնով	700		48000
Ընդամենը II բաժնով	710		48000
2. Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր			
Հաշվարկներ մատակարարների և կապալառուների հետ	790	1516	825
Հաշվարկներ ստացված կանխավճարների գծով	800	3	
Հաշվարկներ բյուջեի հետ	820	465	585
Հաշվարկներ հաշվետու անձանց հետ	850	5000	
Հաշվարկներ այլ կրեդիտորների հետ	870	92	110
Ընդամենը II բաժնով	910	7096	1520
Ընդամենը III բաժնով	960	7076	1520
Հաշվեկշիռ	970	88798	133398

Ձև N 2

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն Տարեկան 2001 թ.

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանում
Ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից զուտ հասույթ	010	13374	14938
Իրացված ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների արտադրական ինքնարժեք	020	(12077)	(14206)
Ապրանքների իրացումից զուտ հասույթ	040	7135	4242
Իրացված ապրանքների գործառնական ծախսեր կազմակերպության հաշվետու հետ կապված ծախսեր	060	(6294)	(4078)
Համախառն շահույթ (վնաս)	080	2138	896
Կառավարման և ընդհանուր նշանակության այլ ծախսեր	100	(7263)	(3421)
Ապրանքների, արտադրանքի, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)			
Գործառնական այլ եկամուտներ	110	(5125)	(2525)
Գործառնական այլ ծախսեր	120	15517	11333
Գործառնական գործունեության արդյունք շահույթ (վնաս)	130	(1342)	(574)
Սովորական (ֆինանսատնտեսական) գործունեության արդյունք շահույթ (վնաս)	140	9050	8234
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ (վնաս)	170	9050	8234
Նախորդ տարվա վնաս	190	9050	8234
Շահութահարկ + ի վճար	200		(619)
Զուտ շահույթ (վնաս)	210	6393	7007
	220	2657	608

Ձև N 3

Սեփական կապիտալի որոշ հոդվածների շարժի մասին հաշվետվություն Տարեկան 2001 թ.

1. Կանոնադրական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալի տարեսկզբի մնացորդը	010	80740	80740
Մասնակիցների հայտարարած ներդրումները կանոնադրական կապիտալում	020	60605	
Մասնակիցների հայտարարած, բայց չհանձնված ներդրումների մասով	030	(58257)	
Կանոնադրական կապիտալի մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	090	83088	80740

2. Պահուստային կապիտալ

Պահուստային կապիտալի տարեսկզբի մնացորդը	100	54	4
Հաշվետու տարվա շահույթից հատկացումներ պահուստային կապիտալին	110		50
Պահուստային կապիտալի մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	190	54	54

4. Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթի տարեսկզբի մնացորդը	320	928	387
Հաշվետու տարվա չբաշխված շահույթ	340	70	608
Չբաշխված շահույթից հատկացումներ պահուստային կապիտալին	370		(50)
Չբաշխված շահույթի այլ նվազեցումներ	390	(262)	(17)
Չբաշխված շահույթի մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	400	736	928

Ձև N 4

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն Տարեկան 2001 թ.

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Գումար	Այդ թվում՝ դրամային դրամ	արտարժույթ	բանկային դրամ	հաշիվներ արտարժույթ
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010	125	125			
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր						
Ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	020	15456	15456			
Ապրանքների իրացումից	030	8562	8562			
Ստացված կանխավճարներից	050	43000	43000			
Գործառնական այլ գործունեությունից	070	13194	13194			
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	080	80212	80212			
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր						
Ձեռք բերված արտադրական պաշարների դիմաց	090	22306	22306			
Ապրանքների ձեռքբերման դիմաց	100	18891	18891			
Կատարված աշխատանքների մատուցված ծառայությունների դիմաց	110	2714	2714			
Աշխատավարձի և դրան հավասարեցված վճարումների դիմաց	130	2092	2092			
Սոցիալական ապահովագրության և ապահովության նպատակով	140	870	870			
Վճարումներ բյուջե	160	13462	13462			
Գործառնական այլ գործունեության նպատակով	170	145	145			
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	180	60480	60480			
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	190	19732	19732			
Ներդրումային գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	350	(19325)	(19325)			
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր						
Ձեռք բերված հիմնական միջոցների դիմաց	280	16462	16462			
Ձեռք բերված (կառուցված) տեղակայման ենթակա սարքավորումների և անավարտ շինարարության օբյեկտների դիմաց	290	2863	2863			
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից ելքեր	340	19325	19325			
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր						
Ընդամենը զուտ դրամական հոսքեր գործառնական, ներդրումային և ֆինանսական գործունեությունից	470	407	407			
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ	620	532	532			

Ձև N 5

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ Տարեկան 2001 թ.

I. Հաշվապահական հաշվեկշռին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական միջոցներ

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Տարեսկզբի մնացորդը	Մուտքագրվել է	Մուտքագրվել է	Տարեվերջի մնացորդը
Շենքեր					
- սկզբնական արժեք	020	75137	7965		83102
- արժեքը	021	75427	10883		86310
- մաշվածություն	022	290	2918		3208
Շինություններ					
- սկզբնական արժեք	030		716		716
- արժեքը	031		716		716
Մեքենաներ և սարքավորումներ	050		3360		3360
- արժեքը	051		3360		3360
Տրանսպորտային միջոցներ					
- սկզբնական արժեք	060		755		755
- արժեքը	061		755		755
Արտադրական և տնտեսական գույք					
- սկզբնական արժեք	080	3029			3029
- արժեքը	081	3046			3046
- մաշվածությունը	082	17			17
Այլ հիմնական միջոցներ					
- սկզբնական արժեք	110	1099			1099
- արժեքը	111	1168			1168
- մաշվածություն	112	69			69
Ընդամենը					
սկզբնական արժեք	120	79265	12796		92067
արժեքը	121	79641	15714		95355
մաշվածություն	122	376	2918		3294

2. Կապիտալ ներդրումներ և տեղակայման ենթակա սարքավորումներ

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Տարեսկզբի մնացորդը	Մուտքագրվել է	Ելքագրվել է	Տարեվերջի մնացորդը
Կապիտալ ներդրումներ	130		1707		1707
այդ թվում՝ շինարարության գծով	131		1707		1707
Տեղակայման ենթակա սարքավորումներ	140		678		678

3. Ոչ նյութական ակտիվներ

Արտոնագրեր (լիցենզիաներ)					
- սկզբնական արժեք	170		10000		10000
- արժեքը	171		10000		10000
Ընդամենը					
- սկզբնական	210		10000		10000
- արժեքը	211		10000		10000

5. Ապրանքանյութական պաշարներ

Նյութեր	350	2636	30419	12825	20230
Փոխարժեք և արագամաշ առարկաներ					
- սկզբնական արժեք	360		352		352
- արժեքը	361		352		352
Պատրաստի արտադրանք	370		13374	13374	
Ապրանքներ					
- արժեքը	380	2265	11609	12434	1440
- մնացորդային հավելագին	381	505	2135	2267	373

6. Դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքեր

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Տարեսկզբի մնացորդը դեբիտորային	Տարեսկզբի մնացորդը կրեդիտորային	Շրջանառություն դեբետ	Շրջանառություն կրեդիտ	Տարեվերջի մնացորդը դեբետային	Տարեվերջի մնացորդը կրեդիտորային
Հաշվարկներ մատակարարների և կապալառուների հետ							
- երկարաժամկետ	430	x	1516	22827	22136	x	825
Հաշվարկներ ստացված կանխավճարների գծով - երկարաժամկետ	450	x	3	3		x	
Հաշվարկներ այլ դեբիտորների և կրեդիտորների հետ							
- երկարաժամկետ	470		92	2332	2350		110
Հաշվարկներ հաշվետու անձանց հետ							
- երկարաժամկետ	490		5000	5000			
Ընդամենը							
երկարաժամկետ	530		6611	30162	24486		935

8. Փոխառու միջոցներ
8.1 Երկարաժամկետ փոխառու միջոցներ

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Տարեսկզբի մնացորդը	Ստացվել է	Մարվել է (ել.հաշ.)	Տարեվերջի մնացորդը
Երկարաժամկետ փոխառություններ	610		48000		48000

9. Հաշվարկներ բյուջեի հետ

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Տարեսկզբի մնացորդը	Հաշվարկվել է	Մարվել է	Տարեվերջի մնացորդը
Ավելացված արժեքի հարկ	680	213	4863	11255	6179
Շահութահարկ	700	90	493	578	5
Եկամտահարկ	710		160	160	
Գույքահարկ	720	113	453	451	115
Հողի հարկ	730		2	2	
Հաստատագրված վճարներ	740	49	5900	5484	465
Պետական տուրք	760	5000	10000	5000	
Այլ հարկեր, տուրքեր և պարտադիր վճարներ	770		120	120	
Տույժեր	780		274	274	
Տուգանքներ	790		383	383	
Ընդամենը	800	4535	22648	23707	5594

10. Հաշվարկներ աշխատավարձի, սոցիալական ապահովագրության և ապահովության գծով

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Տարեսկզբի մնացորդը	Հաշվարկվել է	Մարվել է	Տարեվերջի մնացորդը
Աշխատավարձի գծով	810		2157	2157	
Կենսաթոշակային և զբաղվածության հիմնադրամի գծով	830	12	880	868	
այդ թվում՝ տույժեր և տուգանքներ	831		2	2	
Ընդամենը	840	12	3069	3027	

12. Արտահաշվեկշռային հաշիվներ

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Տարեսկզբի մնացորդը	Մուտքագրվել է	Ելքագրվել է	Տարեվերջի մնացորդը
Դուրս գրված անհուսալի կրեդիտորական պարտքեր	1000		496		496

II. Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը կից ծանոթագրություններ
1. Իրացված արտադրանքի, աշխատանքների, ծառայությունների արտադրական ինքնարժեքը

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Գումարը
Պատրաստի և առաքված արտադրանքի տարեսկզբի մնացորդը	1060	
Անավարտ արտադրության տարեսկզբի մնացորդը	1070	
Ուղղակի նյութական ծախսումներ	1080	11202
Ուղղակի աշխատանքային ծախսումներ	1090	452
Անուղղակի արտադրական ծախսումներ այդ թվում	1100	423
Հաշվետու ժամանակաշրջանում թողարկված արտադրանքի (աշխատանքների, ծառայությունների) արտադրական ինքնարժեքը	1130	12077
Իրացված արտադրանքի (աշխատանքների, ծառայությունների) արտադրական ինքնարժեքը	1150	12077

2. Գործառնական այլ գործունեության արդյունքը

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Հաշվեկշռի տողի համարը վերջում	Հաշվետու ժամանակաշրջանում	Նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանում
Հիմնական միջոցների վարձակալությունից (բացի երկարաժամկետ վարձակալությունից) եկամուտներ	1170	4561	2122	
Հայցային վաղեմության ժամկետը լրացած կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրումից եկամուտներ	1200	496		
Գործառնական այլ եկամուտներ	1240	8633	7280	
Ընդամենը գործառնական այլ գործունեությունից եկամուտներ	1250	13690	9402	
Գործառնական այլ գործունեությունից ծախսեր եկամուտները և հարկվող այլ օբյեկտները բացճնելու համար վճարման ենթակա տույժեր, տուգանքներ	1310	766		
Չփոխհատուցվող հարկեր, տուրքեր և այլ պարտադիր վճարներ	1330	7235	7844	
Ընդամենը գործառնական այլ գործունեությունից եկամուտներ	1360	8001	7844	
Գործառնական այլ գործունեության արդյունքը շահույթ	1370	5689	1558	

Կ. Տ.

Ղեկավար — Խ. Զախարյան

Գլխավոր հաշվապահ — Ն. Մելիքսեթյան

Սկանվորդ

- Անհամա-չափու-թյուն կամ ...
- Պարոն տիկին, միլորդ ...
- Չափա-ծոյի երկ-վանկ ոտք
- Ազնիվ, վեհ
- Կոզիա-խումբ Պոլինե-զիայում
- Կոզի-հանրա-պետու-թյուն
- Աղվեր, Մացեա-տա, ... Սոչի
- Լեռ-մոնտով, վանք, պատանի
- Դեռ կոլեկտիվ չէ
- Չո Դասեն, Սալվա-տորե ...
- Բնական թվերի «ակուն-քը»
- Գեր-դրսեւո-րումը անգին
- Նոր կտա-կարան
- Եւ անուն, եւ տար-րական մասնիկ
- Լեռնին, դամ-բարան
- Եպիս-կոպոսի ձեռքին
- Ծերու-նական հիվան-դություն
- Անպարար կիոյի անունը
- Անգլիացի երկրա-բան Ուիլ-յամ ...
- Աղամի թոռը կայենի կողմից
- Բակունցի ծննդա-վայրը
- Բեմական արվեստի տեսաբան
- Տնակի «տնազ»
- Ուժգին ֆորտե, մեղմ ...
- Մարզա-նավերի «մրցում»
- Ղրոզ աշուղ
- Ազգ, ցեղ, գերդաս-տան
- Սովորա-կան «պին-գետ»
- Բոսի կայչուն հարուցիչ
- Կազա-նովա
- Լավ վարքու-բարքի տեր
- Հատա-պտղային «ընկերու-թյուն»
- «Մսակեր» կենդանի
- Սողոմոն ...
- «... տուր շնորհքի գամ»
- «Քաղա-քավարի» շավար
- «Լինեն ... սարե-րում հեռու»
- Ջերմային շարժիչի «արա-րիչը»
- Բրոյա վերնա-զգեստ
- Հացազգի բազ-մամյա բույս
- Եվրոպա-կան Լաս Վեգասի երկիրը
- Հանածո խեժ
- Հեռուս-տաֆիլմը «մանա-տորը»
- Գեր-իշխան միապետ
- Համազ-գային միջո-ցառում
- Դոն ժուան, սիրուհի
- Ճամփի ընկեր
- Գեղամա «փոխ-իշխան»
- Պայմա-նավոր-ված գին
- Կռապաշ-տի «մա-տուռը»
- Մարտա-կան տա-պարա-նման զենք
- Չի, շուլաքակ, մազ
- Ճապո-նական «գորգ»
- Սատիմի փայտը չունի
- Աստծո Ֆրանսիա-ցի սպա-սավոր
- Պոչավոր գորտ
- Չերչիլի իրավա-հաջորդը
- Նյութվող չարու-թյուն
- Համբոյի կյանքի ուղեկիցը
- Պարտա-պան
- Տոսպի «հեր-թական» անունը
- «Թերեզ Ռաքեն»-ի «հայրը»
- Նավակ
- Չիվան-դագին նիհար
- «Սպիտակ առաջ-նորդը»
- Փոսում թաղված արկ
- Նապո-լեոնի աքսորա-վայրը
- Պռունկ
- Գյուղ Մասիսի փիիի եզրին
- Ամերիկ-յան գրող ... Ալան Պո
- Foot
- Արյան բժշկական «սառե-ցում»
- Արտա-շատից հետո
- Կանո-նավոր տատա-նում
- Մինչեւ 1968թ. Արագ-դայան
- Իներտ գազ, լամպ
- Կապս Պատ-րիսիա, Սարյո ...
- Նրա գյուտն էլ հեռա-խոսն է
- Ալժիր, ..., Գվինեա
- «Աղվեսա-գիրք»
- Դիլան ... «մ...հալը»
- «Գիժ» ամիս
- «Հատա-կում», ... Գորկի
- Ծառի պտուղ
- Կոճիկի մեկ այլ անվա-նում
- Քաղած հացա-հատիկի խուրձ
- Ինք-նաթիռ-հսկա
- Հա-սարա-կական խավ
- Չկան «թոքը»
- Դեմքի փափուկ մասը

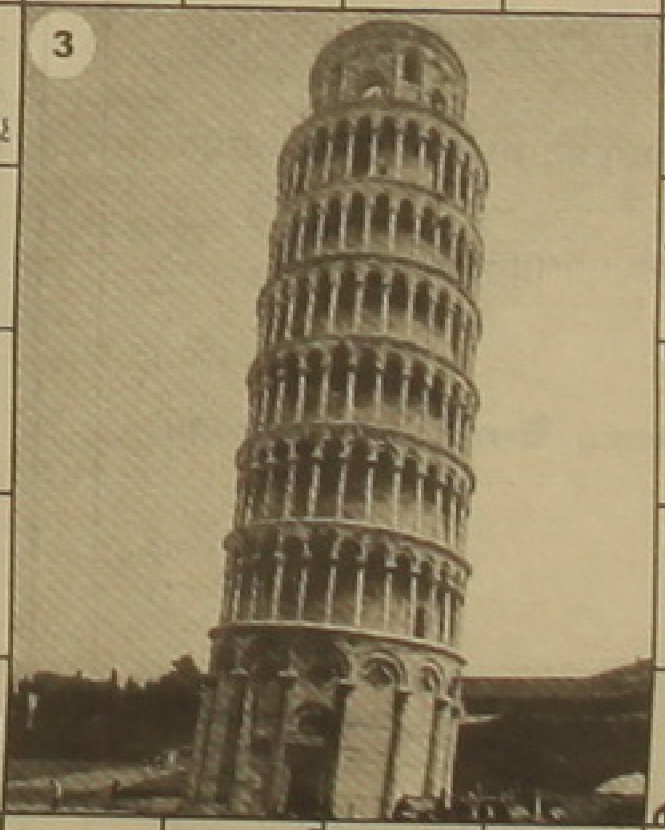

673-2003

ARMENTEL

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Արմենտելը տեղեկացնում է, որ 2002 թ. ապրիլի 1-ից ակտիվացվել է բջջային հեռախոսակապի պայմանագրային բաժանորդներին կարճ հաղորդագրություն (SMS) էլեկտրոնային փոստից (E-mail), ինչպես նաեւ ինտերնետային էջից (Web Site) ուղարկելու եւ ստանալու նոր ծառայությունը: Հաղորդագրությունները կարող են ուղարկվել հետեւյալ 3 եղանակով.

✔ Ինտերնետային էջից՝ բջջային հեռախոսի վրա,
✔ էլեկտրոնային փոստից՝ E-mail, բջջային հեռախոսի վրա,
✔ Բջջային հեռախոսից՝ էլեկտրոնային փոստի՝ E-mail-ի վրա: Ինտերնետային էջից եւ էլեկտրոնային փոստով ուղարկվող հաղորդագրություններն անվճար են:

Բջջային հեռախոսից էլեկտրոնային փոստի (E-mail) վրա հաղորդագրություն ուղարկելիս գործում են SMS ծառայության համար սահմանված սակագները՝ համաձայն գործող գնացուցակի:

Ծառայության օգտագործման եղանակները հետեւյալն են՝

1. Հաղորդագրության ուղարկում ինտերնետային էջից՝ բջջային հեռախոսի վրա.

✔ Մուտքագրեք ինտերնետային հետեւյալ հասցեն՝ www.armgsm.am/sms:
✔ «Subscriber Number» դաշտում մուտքագրեք բաժանորդի հեռախոսահամարը (օրինակ՝ 401234):
✔ «Sender Name» դաշտում մուտքագրեք հաղորդագրությունն ուղարկողի անունը
✔ «Text» դաշտում մուտքագրեք ուղարկվելիք հաղորդագրությունը:
✔ Սեղմեք «Send Short Message» կոճակը:

2. Հաղորդագրության ուղարկում էլեկտրոնային փոստից՝ E-mail-ից բջջային հեռախոսի վրա

✔ Բացեք փոստային դաշտը:
✔ Սեղմեք «New Message» կամ «Compose» կոճակը:
✔ «To» դաշտում մուտքագրեք հասցեատիրոջ բջջային հեռախոսահամարը @armgsm.am (օրինակ՝ 401234@armgsm.am)
✔ «Subject» դաշտում մուտքագրեք հաղորդագրության վերնագիրը (օրինակ՝ «Hi»)
✔ Տեքստի դաշտում մուտքագրեք համապատասխան տեքստը (ոչ ավել, ոչ պակաս 130 նիշ)
✔ Սեղմեք «Send» կոճակը

3. Հաղորդագրության ուղարկում բջջային հեռախոսից էլեկտրոնային փոստի՝ E-mail-ի վրա

✔ Բջջային հեռախոսի մենյուից ընտրեք «New SMS» կամ «Messages», կախված հեռախոսի տիպից
✔ Մուտքագրեք հասցեատիրոջ էլեկտրոնային փոստի՝ E-mail-ի հասցեն (օրինակ՝ poghos@armentel.com): Թողեք մեկ համակարգչային բաց (пробел/space)
✔ Մուտքագրեք հաղորդագրության թեման: Թողնել մեկ համակարգչային բաց (пробел/space)
✔ Մուտքագրեք հաղորդագրության տեքստը: Սեղմեք «OK»
✔ Նշեք 999 հեռախոսահամարը: Սեղմեք «OK»

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ProMedia

The Professional Media Program
Armenia

18/2 Bagramian Ave.,
Yerevan 375019, Armenia
Tel: 3741 58 14 89; Fax: 3741 58 16 04
E-mail: promedia@arminco.com

Բաղրամյան պ. 18/2
Երեւան 375019, Հայաստան
Հեռ. 3741 58 14 89;
Ֆաքս 3741 58 16 04
էլ. փոստ. promedia@arminco.com

IREX/ProMedia Armenia փնտրում է թերթային բիզնեսի մասնագետ-խորհրդատու հայաստանյան տպագիր մամուլի շուկայի հետազոտություն անցկացնելու համար:

Ընտրությունը կատարվելու է հետեւյալ պահանջների հիման վրա՝

1. Տնտեսագիտական կրթություն (մենեջմենթ, մարկետինգ)
2. Համապատասխան աշխատանքային փորձ ԶԼՄ-յում (նվազագույնը 2 տարի)

Մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել ռեզյումե ***IREX/ProMedia*** գրասենյակ հետեւյալ հասցեով Երեվան, Բաղրամյան պ.18/2.

լրացուցիչ տեղեկությունների համար

զանգահարել IREX/ProMedia 58-14-89

ProMedia ծրագրի ֆինանսավորումը Հայաստանում իրականացնում է USAID-ը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը սկսում է
2002 - 2003 ուսումնական
տարվա ընդունելությունը **մագիստրոսի կոչում** շնորհող
հետեւյալ ծրագրերով՝

- **ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՒ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ**
- **ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԻ ԵՎ ՏԵՂԵԿՈՒՅԹԻ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ**
- **ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ**
- **ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՈՒՍՄՈՒՆՔՆԵՐ**
- **ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ**
- **ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ**
- **ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄԸ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ**
- **ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ, ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ, ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՎԿԱՅԱԳԻՐ**

Բարձրագույն կրթությունը եւ անգլերեն լեզվի
լավ իմացությունը պարտադիր են:
Փաստաթղթերի ընդունման վերջնաժամկետն է
ապրիլի 15-ը, ժ. 15[00]:

Տեղեկությունների համար դիմել՝
Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 40, 19 սենյակ

Հեռ. 51-27-93, 51-27-92

HUJ

1965 թ. գործող Հայաստանի ուսանողական ջոկատների հանրապետական շտաբը, որը ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կամավորական ծառայության կոմիտեի անդամ է, հրավիրում է որպես կամավորական մասնակցելու արտասահմանում եւ Հայաստանում միջազգային աշխատանքի ճամբարների ամառային ծրագրերին:

Պայմանները՝ *անգլերենի (ֆրանսերեն, գերմաներեն) տիրապետում, կամավորականի անդամավճար եւ ուղեվարձի վճարման հնարավորություն*

Դիմումներն ընդունվում են հետեւյալ հասցեով՝
Կորյունի 19ա, 7-րդ հարկ, հեռ.՝ 52 27 88, 52 27 01

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Տավուշի մարզպետարանը, մարզի սահմաններում, համայնքների վարչական սահմաններից դուրս գտնվող պետական սեփականություն համարվող պահուստային հողերից (հեռակա արոտավայրներ) վարձակալությամբ հատկացնելու համար հայտարարում է մրցույթ: Վարձակալությամբ հատկացվող տարածները սահմանակից են Գեղարքունիքի եւ Լոռու մարզերին:

Մրցույթը տեղի կունենա ս. թ. մայիսի 2-ին:

Մանրամասն տեղեկությունների համար դիմել Տավուշի մարզպետարան, մրցույթն իրականացնող հանձնաժողովին:

Հեռ. 3-23-56 (063)

ՏԱՎՈՒՇԻ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԱՌԱՋԱՐԿ

Օրաթերթի տնօրենությունը հրավիրում է թերթի վաճառքով զբաղվող անձանց եւ գովազդային գործակալների փոխշահավետ համագործակցության:

Հեռ.՝ 52-93-53:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Երեւան քաղաքի կենտրոնում
80 մ² կիսանկուղային տարածք:
Եռաֆազ հոսանք,
ջուրը՝ մշտական:
Հարմար է օֆիսի, սաունայի,
բարի եւ այլ օբյեկտներ
կառուցելու համար:

Հեռ. 529-353,
բջջ. (09)429353:

Գինը $20.000:

For Your Internal News of Armenia
www.azg.am
Log on to In English,
Russian, Armenian and Turkish

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 1. 04. 2002 Գինը՝ 100 դրամ